

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма

**«Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи»**  
для закладів загальної середньої освіти

(авт. Таміла Яценко, Василь Пахаренко, Ірина Тригуб, Олеся Слижук)

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»  
(наказ Міністерства освіти і науки України від 24.12.2024 року № 1787)

# «ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС ЛІТЕРАТУР (УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ). 7-9 КЛАСИ»

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Упровадження інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) у закладах загальної середньої освіти зумовлено сучасними освітніми завданнями та унормовано Державним стандартом базової середньої освіти (2020). Об'єднання споріднених предметів шкільного літературного курсу забезпечує оптимізацію освітнього процесу, створення єдиного тематичного простору, уникнення дублювання (повторення і різнотлумачення) навчальної інформації у змісті української літератури та зарубіжної літератури як окремих навчальних предметів. Системно, взаємопов'язано й послідовно представлений навчальний матеріал сприятиме формуванню в учнів/учениць цілісного уявлення про світовий літературний процес, невід'ємною та унікальною частиною якого є українська література.

Інтеграція в літературному курсі реалізується на основі спорідненості тематики, жанрово-родової специфіки творів, художніх напрямів і стилів в українській і зарубіжній літературах (тематично-стильова інтеграція); спільних методів і прийомів навчання української та зарубіжної літератур (методична інтеграція); спільних видів навчальної діяльності у процесі вивчення української та зарубіжної літератур (діяльнісна інтеграція); уніфікації тлумачень понять теорії літератури.

Модельна навчальна програма *«Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної) 7–9 класи»* для закладів загальної середньої освіти укладена відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту базової середньої освіти (2020), Типової освітньої програми (2024) та передбачає *базове предметне навчання* на уроках інтегрованого курсу літератур.

Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної) у 7–9 класах є послідовним продовженням навчання літератури, розпочатого на адаптаційному циклі, як на уроках окремих шкільних предметів «Українська література», «Зарубіжна література», так і на уроках інтегрованого курсу літератур «Література (українська та зарубіжна)». Тому зміст і структуру програми розроблено з дотриманням дидактичних принципів наступності та перспективності в

шкільному навчанні, з урахуванням вікових особливостей, читацьких і пізнавальних інтересів учнів/учениць 7–9 класів, із поступовим ускладненням навчального матеріалу, що сприятиме послідовному набуттю предметних знань, розвитку предметної (читацької) та ключових компетентностей учнів/учениць 7–9 класів.

Специфіка вивчення художніх творів на уроках інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) визначається сутністю художньої літератури як виду мистецтва, образним відтворенням людського буття в усій складності та різноманітності його форм. Аналітико-синтетична робота з художніми текстами української та зарубіжної літератур спрямована на глибоке осягнення їх ідейно-художнього змісту, розуміння конкретно-історичного та загальнолюдського значення створеного письменником/письменницею, формування морально-етичних цінностей, розвиток естетичного смаку, читацьких і пізнавальних інтересів учнів/учениць. Синтез мистецтва слова з літературознавством передбачає засвоєння понять теорії літератури для цілісного сприймання художніх творів.

У контексті сучасних освітніх орієнтирів *мета вивчення інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) у 7–9 класах* – розвиток компетентних читачів і читачок з усталеною потребою читання художніх творів, національно свідомих громадян і патріотів України з гуманістичним світоглядом, здатних висловлювати власну критичну думку про прочитане, усвідомлювати національні та загальнолюдські цінності, відтворені у високохудожніх надбаннях класичної та сучасної світової літератури, виявляти здобуті компетентності в нових навчальних і життєвих ситуаціях.

*Завдання інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) у 7–9 класах* – ознайомлення учнів/учениць із вершинними творами класичної і сучасної української та зарубіжної літератур різних родів, жанрів, мистецьких напрямів і стильових течій; розвиток художнього сприймання навколишнього світу; формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори з урахуванням їх жанрової специфіки, історичного, соціокультурного, мистецького контексту та світоглядних позицій письменників/письменниць; оволодіння теоретико-літературними поняттями для цілісного осмислення художніх творів; поглиблення вмінь самостійної дослідницької діяльності; розвиток творчих здібностей; удосконалення навичок виразного читання та вмінь усного й писемного мовлення; збагачення емоційного досвіду та розвиток естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури учнів/учениць.

Змістове наповнення модельної навчальної програми корелює із вимогами Державного стандарту базової середньої освіти щодо формування предметної (читацької), ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів/учениці 7–9 класів.

Структура програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика «*Результати навчання*» розроблена згідно з чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання учнів/учениць у мовно-літературній освітній галузі, що визначені в Державному стандарті базової середньої освіти. Відповідно в програмі результати навчання (результативний складник) конкретизовано з чітким зазначенням індексу в такій послідовності: 1) взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; 2) сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду; 3) висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови; 4) дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу. Досягнення результатів навчання вказує на рівень сформованості в учнів/учениць предметної (читацької), ключових компетентностей та оволодіння ними наскрізними вміннями.

У рубриці «Пропонований зміст навчального предмета (змістовий складник) рекомендовано різножанрові художні твори для текстуального вивчення, коротко подано методичні настанови щодо їх опрацювання, запропоновано твори для позакласного читання (*позначка ПЧ*), твори різних видів мистецтва (*позначка МК*), зазначено поняття теорії літератури (*позначка ТЛ*). Добір художніх творів для текстуального вивчення та позакласного читання зроблено на основі їх художньої цінності, ідейно-тематичної значущості, з урахуванням особливостей художнього сприймання читачів і читачок відповідної вікової категорії, їхніх читацьких і пізнавальних інтересів. Текстуальне та позакласне вивчення художніх творів, вивчення поезії напам'ять має *рекомендаційний характер*.

*Твори для позакласного читання* (позначка ПЧ) подано до кожного тематичного розділу модельної навчальної програми. Вони ідейно-тематично корелюють з художніми творами для текстуального опрацювання, що сприятиме поглибленому засвоєнню учнями/ученицями програмових навчальних тем. Учитель/вчителька має змогу формувати коло читання учнів/учениць упродовж усього навчального року та проводити один-два уроки позакласного читання на семестр у межах певного тематичного розділу.

*Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної)* для 7 класу побудовано як логічно обґрунтоване продовження вивчення художніх творів на попередньому циклі навчання за *тематично-жанровим принципом* із дотриманням *хронологічної послідовності* щодо презентації письменницьких персоналій у межах тематичного розділу. Опрацювання навчального матеріалу з його поступовим ускладненням на основі ідейно-тематичних і жанрових зв'язків зумовлене віковими особливостями художнього сприймання учнями/ученицями цієї вікової категорії.

Рекомендований зміст модельної навчальної програми для 7 класу включає твори про історичне минуле України та інших країн Європи, художні тексти, що допомагають ідентифікувати себе як юних українців/українок і водночас європейців, твори про формування характеру та життєві випробування особистості, красу людських взаємин. Запропоновано також твори, що викликають жвавий читацький і пізнавальний інтерес у семикласників/семикласниць, зокрема детективні, пригодницькі, гумористичні тексти, твори фантастики та фентезі.

7 клас представлено такими тематичними розділами: «Вступ», «Пісенна лірика», «Історичне минуле», «Ми – українці!», «Характер і доля людини», «Краса людських взаємин», «Літературний детектив», «Пригоди і гумор», «Фантастика та фентезі», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Для *текстуального* розгляду визначено твори, що увійшли до «золотого» фонду *української та зарубіжної класики* для читання учнями/ученицями старшого підліткового віку: лірика Й. В. Гете, Т. Шевченка, В. Симоненка, проза В. Скотта, І. Франка, В. Винниченка, А. Дімарова, Гр. Тютюнника, Джека Лондона, О. Генрі, Дж. Олдріджа, Е. По, А. Конан Дойла та ін. Також рекомендовано твори *сучасних українських і зарубіжних письменників і*

*письменниць*, зокрема Л. Костенко, Г. Пагутяк, Д. Джонс, У. Старка, К. Функе, А. Кокотюхи, О. Радушинської, Н. Малетич та ін.

Тематичні рубрики «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок» та «Узагальнення та систематизація вивченого» є усталеними. Навчальний час, що передбачений розділом «Найцікавіше з літературних новинок», орієнтований на системне проведення уроків ознайомлення з творами сучасної української та зарубіжної літератур за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць.

У 8–9 класах вивчення інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) ґрунтується на *хронологічно-стильовому принципі* з урахуванням *жанрово-родової специфіки художніх творів*.

У 8 класі передбачено такі розділи: «Вступ», «Античність і прадавня Україна в дзеркалі літератури», «Заповідь любові: Біблія та література», «Література Середньовіччя», «Література Відродження», «Література Бароко», «Кримські татари в світовій літературі», «Література класицизму та просвітництва», «Із поезії ХІХ століття», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

У програму 8 класу введено за хронологією художні тексти української та зарубіжної літератур відповідної історичної доби. А на основі ідейно-тематичного співвідношення також запропоновано розгляд художніх творів класики в проєкції з текстами інших історичних періодів. Такі тематичні паралелі вмотивовано пізнавальними і читацькими інтересами восьмикласників/восьмикласниць, які матимуть змогу прослідкувати художнє досягнення конкретної історичної доби, характерів її відомих представників у текстах інших історичних періодів, зокрема і в сучасних творах (твори Р. М. Рільке, І. Білика, Р. Іванченко, В. Чемериса, В. Рутківського, М. Морозенко, Т. Шевальє, Ю. Гордера та ін.). Літературні паралелі між творами класики й сучасної української та зарубіжної літератур також простежено на жанрово-тематичному рівні, зокрема у вивченні Біблії та її мотивів у художній літературі (твори Л. Костенко, Д. Матіяш), жанру балади тощо.

У 9 класі матеріал структуровано в такі розділи: «Вступ», «Романтична й реалістична проза ХІХ століття», «Романтична й реалістична драматургія», «Література раннього модернізму», «Література пізнього модернізму», «Із кримськотатарської літератури», «Панорама сучасної поезії», «Сучасна молодіжна проза», «Література рідного краю», «Найцікавіше з літературних новинок», «Узагальнення та систематизація вивченого».

Завершується інтегрований курс літератур (української та зарубіжної) прозою сучасних українських і зарубіжних письменників/письменниць, рекомендованою саме для цієї вікової категорії читачів/читачок. Запропоновані твори розкривають жанрово-тематичне розмаїття сучасної молодіжної прози: фантастична повість, тревелог, міське фентезі тощо.

Критеріями добору художніх творів для текстуального вивчення в 8–9 класах є їх відповідність віковим особливостям художнього сприйняття старшими підлітками для формування загального уявлення про розвиток світового літературного процесу ХІХ–ХХІ ст.

*Біографічні відомості* про письменників/письменниць рекомендовано обмежити стислими довідками про основні факти їхнього життя та творчості, що переконливо можуть зацікавити учнів/учениць 7–9 класів. Важливо акцентувати на активній громадянській позиції, патріотизмі письменників/письменниць, національних і загальнолюдських ідеалах, утілених у їхніх художніх творах. Залучення біографічного контексту повинно максимально сприяти розкриттю ідейно-художнього змісту творів та не перешкоджати осмисленню їх як самодостатніх мистецьких явищ.

У програмі визначено *теоретико-літературні поняття (позначка ТЛ)*, формування та поглиблення розуміння яких відбувається у процесі читання, аналізу та інтерпретації художніх творів.

Рубрика «*Мистецький контекст*» (позначка МК) має *рекомендаційний* характер. У ній представлено твори живопису, музики, скульптури, кіно тощо, що мають ідейно-тематичну спорідненість із виучуваними текстами української та зарубіжної літератур або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва. Контекстний розгляд художніх творів сприятиме їх цілісному осмисленню. Міжмистецька взаємодія на уроках літератури повинна бути методично вмотивованою.

До кожного тематичного розділу програми запропоновано *види організації навчальної діяльності* різного рівня складності: репродуктивні, пізнавально-пошукові, дослідницькі та творчі. Цей процесуальний складник програми розроблено як *рекомендаційний*. Рубрика орієнтує на широке використання традиційних та інноваційних методів і прийомів опрацювання художніх творів і навчального матеріалу, урахування особливостей очного, змішаного та дистанційного навчання, методичного стилю вчителя/вчительки, які матимуть широкі можливості для виявлення

творчої ініціативи щодо ефективного досягнення результатів навчання літератури на уроках інтегрованого курсу літератур.

Модельною навчальною програмою інтегрованого курсу літератур (української та зарубіжної) для 7–9 класів передбачено можливість для вчителя/вчительки самостійно планувати опрацювання програмового матеріалу в межах рекомендованого навчального часу, визначеного Типовою освітньою програмою. Тому вчитель/вчителька, враховуючи рівень загальноосвітньої підготовки учнів/учениць, їхні читацькі та пізнавальні інтереси, власний фаховий досвід і методичні напрацювання, мають змогу на основі чинної модельної початкової програми розробити *навчальну програму* та передбачити за власним вибором розгляд художніх творів, зокрема й у повному обсязі. Змістове наповнення навчальної програми повинно бути орієнтовано на досягнення обов'язкових результатів навчання учнів/учениць 7–9 класів, що передбачені в Державному стандарті базової середньої освіти.



## 7 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/вчительки)
<b>ВСТУП</b>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>розуміє та відтворює</b> зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>висловлює</b> в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними самостійно художніми творами [9 МОВ 2.3.2- 1];  <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>обстоює</b> власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне</p>	<p>Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва, зокрема літератури. Оригінал і переклад. Текстуально вивчені в 6 класі та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.  <b>ТЛ:</b> літературний твір, автор, читач.  <b>МК:</b> образотворче мистецтво – О. Богомазов «Портрет дівчинки, яка читає книжку (Дочка художника)», Ж.-О. Фрагонар «Молода читачка».</p> <p><b>ПЧ.</b> Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва (слова-асоціації, характерні ознаки).  Дискусія «Якими повинні бути сучасні читачі/читачки?»</p>

мислення [9 МОВ 4.2.1-1].		
<b>ПІСЕННА ЛІРИКА</b>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання текстів різних стилів, зокрема фрагментарних (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>розпізнає</b> художні виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу пісень [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>коментує</b> власні почуття і враження від прочитаних текстів пісень, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях</p>	<p><b>Народнопісенна лірика.</b>  Народні соціально-побутові пісні, їх види (<i>оглядово</i>).  «<i>Ой на горі та й жєнці жнуть</i>» – народна козацька пісня.  Відображення життя й побуту козаків, їхньої героїчної вдачі. Поєднання громадянських і родинних мотивів, емоційна наснаженість, художня образність.  <b>ТЛ:</b> <i>народнопісенна лірика, соціально-побутові пісні та їх види, художній паралелізм, постійний епітет, літота.</i></p> <p>Відображення соціальних явищ життя в Україні в різні історичні періоди, поетичні узагальнення в пісенній ліриці, її образний світ (<i>оглядово</i>).  «<i>Розпрощався стрілець...</i>» – пісня-реквієм пам'яті Січових стрільців.  <b>МК:</b> <i>музика</i> – народні пісні «Ой, на горі, та й жєнці жнуть», «Їхав козак на війноньку», «Ой горе тій чайці...», «Ой ішов чумац з Дону», «Ой, матінко-вишне», «Шабелина»;  <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>Виразне читання (виконання) пісень.  Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст).  Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.  Сенкан або діаманта.  Створення ілюстрацій до пісень.  Створення медіаконтенту (відео каверів авторського читання чи співу пісень у стилі сучасних запитів соціальних мереж).  Прослуховування та перегляд музичних і відеоінтерпретацій.  Створення постеру, презентації на тему «Мій топліст українських пісень» або «Мотиви народних пісень у сучасному українському музичному просторі».</p>

спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  
творчо **використовує** мовні засоби,  
обираючи із запропонованих варіантів  
нестандартні рішення, виявляючи  
художньо-образне, асоціативне  
мислення [9 МОВ 4.2.1-1].

С. Васильківський «Запорожець»,  
«Козак в степу», А. Куїнджі  
«Чумацький шлях у  
Маріуполі», М. Пимоненко «У похід.  
Проводи козака», С. Поляков  
«Козаки», О.Шупляк «Чумацький  
шлях».

**«Хава Нагіла» – одна з найвідоміших єврейських пісень.**

Народнопісенна основа твору. Його  
життєствердний мотив. Зв'язок пісні з  
українською культурою.

**МК:** *музика* – пісня «Хава Нагіла» у  
виконанні музикантів різних країн  
світу;

*образотворче мистецтво* –  
Я. Машковський «Маївка на Софіївці».

**Пісні літературного походження.**

**Народнопісенна основа лірики  
німецького письменника Йоганна  
Вольфганга Гете (1749–1832).**

Утвердження ідеї кохання й щастя у  
«**Травневій пісні**» Й. В. Гете.  
Життєствердний пафос, фольклорна  
основа твору.

**МК:** *музика* – «Травнева пісня» (слова  
– Й. В. Гете, *музика* – Л. ван Бетховен,

Х. Пфицнер).

**Українські патріотичні пісні літературного походження.**

***Степан Чарнецький (1881–1944) «Ой у лузі червона калина...».***

Стисло про письменника. Історія створення пісні-гімну Січових Стрільців, її народнопісенна основа. Символічність образу калини, патріотичний пафос пісні. Національна українська пісенна традиція в піснях літературного походження. Нова хвиля популярності пісні в ХХІ ст.

**ТЛ:** *пісні літературного походження.*

**МК:** *музика* – «Ой у лузі червона калина...» (слова – С. Чарнецький, музика – Г. Трух);

*образотворче мистецтво* – О. Шупляк «Хранителька», О. Оснач «Ой у лузі червона калина».

**Пісенні твори про боротьбу УПА за незалежність України.**

**Повстанські пісні.**

***Олесь Бабій (1897–1975) «Зродились ми великої години...».***

Гімн ОУН та УПА, його патріотичний пафос. Актуальність пісні в часи

збройної боротьби українців за свою незалежність.

**ТЛ:** *пафос*.

**МК:** марш українських націоналістів «Зродились ми великої години...» (слова – О. Бабій, музика – О. Нижанківський);

*образотворче мистецтво* – Н. Хасевич дереворити «Повстанці у наступі», «Слава Україні!», Н. Серветник «12 історій про УПА».

**Сучасні патріотичні пісні** (за вибором учителя/вчительки).

**Святослав Вакарчук** (народ. 1975) «*Квіти мінних зон*», «*Місто Марії*».

Коротко про громадську діяльність фронтмена гурту «Океан Ельзи» та пісенна творчість патріотичного спрямування.

«Квіти мінних зон». Звитяжні будні українських воїнів-захисників. Уславлення їхньої мужності й героїзму у протистоянні з ворогом.

«Місто Марії». Пісенний образ воїнів-азовців – мужніх захисників України. Стійкість героїв у протистоянні з російськими загарбниками.

**Петро Солодуха** (народ. 1988) «*Біля*

	<p><i>тополі».</i></p> <p>Присвята пісні воїнам, загиблим за долю України. Оспівування їхнього героїзму, любові до рідного краю. Національні символи у творі.</p> <p><b>МК:</b> <i>музика</i> – «Квіти мінних зон» (слова, музика та виконання – С. Вакарчук), «Місто Марії» (слова, музика та виконання – С. Вакарчук), «Біля тополі» (слова, музика та виконання – П. Солодуха).</p> <p><b>ПЧ.</b> Збірник українських народних пісень «Заспіваймо пісню веселеньку» (упорядник – П. Василенко). Л. Лепкий «Гей видно село». Б. Лепкий «Журавлі». Збірник пісень «Співаник Українського Лицаря» (упорядники – Т. Гривул та ін.). М. Матола «Мій друже Ковалю...».</p>	
<b>ІСТОРИЧНЕ МИНУЛЕ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>відповідає</b> на запитання за змістом почутого, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; <b>переказує</b> художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи</p>	<p><b>Вальтер Скотт</b> (1771–1832) «<i>Айвенго</i>» (скорочено). В. Скотт – англійський письменник, засновник історичного роману. Історичний колорит твору та засоби його створення. Утілення в образі Айвенго кодексу лицаря, художні</p>	<p>Виразне читання художніх творів (ланцюжком, вибірково). Переказ прочитаного від імені головного героя. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву,</p>

<p>увагу на змісті в цілому або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої їх інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст художнього твору з історичним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки й висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p><b>коментує</b> власні почуття під час читання художнього твору та враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття художнього тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p>	<p>засоби створення образу. Історичні особистості в творі. Жіночі образи роману.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>історичний роман.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Є. Делакруа «Викрадення Ребеки», «Взяття хрестоносцями Константинополя»; <i>музика</i> – А. Саллівана «Айвенго» (опера), Дж. Россіні «Айвенго» (опера); <i>кіно</i> – х/ф «Айвенго» (режисер – Р. Торп, США);</p> <p><b>МЗ:</b> історія середніх віків.</p> <p><b>Тарас Шевченко (1814–1861)</b> <b>«Розрита могила».</b> Розповідь про подорож поета Україною 1843 р. Осмислення трагічних для Батьківщини наслідків знецінення історичної пам'яті про її героїчне минуле. Метафоричний образ незнищенності українського народу.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Дух свободи»; <i>музика</i> – «Світе тихий, краю милий («Розрита могила»)» (слова – Т. Шевченко, музика – М. Лисенко), музичний альбом «4: Шевченко»</p>	<p>особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.</p> <p>Перегляд документальних фільмів про письменників.</p> <p>Перегляд фрагментів кіно, відео, створених на основі сюжетів художніх творів. Порівняння літературних творів та їх екранізацій.</p> <p>Відгуки про переглянуті фільми.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах про письменників.</p> <p>Створення постера, акаунта в соціальних мережах від імені героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик.</p> <p>Створення фанфіків (продовження історій вивчених творів).</p> <p>Написання есе на тему «Хто вони – лицарі сучасності?».</p> <p>Віртуальні екскурсії до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	---	---

<p><b>передає</b> тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1];</p> <p><b>створює</b> на основі прочитаного власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>(слова – Т. Шевченко, музика і виконання – рок-гурт «Кому вниз»); <i>кіно</i> – д/ф «Кобзар. Історія однієї книги» (режисер – Т. Ткаченко, С. Сотниченко).</p> <p><b>Іван Франко (1856–1916) «Захар Беркут» (скорочено).</b></p> <p>Коротко про прозову творчість письменника, її багатогранність і тематичну розмаїтість. Історична основа повісті «Захар Беркут». Особливості композиції твору. Основні сюжетні лінії. Ідея духовної, національної єдності українців, її втілення в художніх образах. Групування персонажів. Особливості мови.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>героїко-романтична історична повість, архаїзми, діалектизми, сюжетні елементи твору.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво – І. Труш «Трембітарі», О. Шупляк «Захар та беркут», А. Куцаченко «За мотивами повісті Івана Франка «Захар Беркут»;</i></p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Захар Беркут» (режисери – Дж. Вінн, А. Сеїтаблаєв);</p> <p><i>музика</i> – Б. Лятошинський «Золотий</p>	
---	---	--



	<p>обруч» (опера).</p> <p><b>ПЧ.</b> Дж. Ф. Купер «Звіробій», «Останній із могікан».</p> <p>О. Дюма «Три мушкетери».</p> <p>М. Рід «Вершник без голови».</p> <p>Т. Шевченко «Чигрине, Чигрине...».</p> <p>М. Гоголь «Тарас Бульба».</p> <p>А. Чайковський «За сестрою».</p> <p>А. Кащенко «З Дніпра на Дунай».</p> <p>Н. Гуменюк «Білий вовк на чорному шляху».</p> <p>Я. Яріш «Самійло».</p>	
<b>МИ – УКРАЇНЦІ!</b>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність почутого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту), ідейно-тематичні та загальні естетичні особливості, зв'язок тексту із ситуацією спілкування та художнього тексту з певною епохою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]</p> <p><b>формулює</b> уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема</p>	<p><b>Василь Симоненко (1935-1963) «Лебеді материнства».</b></p> <p>Нарис життя і творчості поета. Патріотичні почуття ліричного героя в основі поезії. Звернення до наступних поколінь українців. Засоби творення художнього образу в ліричному творі.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Білас «Лебеді материнства», О. Шупляк «Колиска»;</p> <p><i>музика</i> – «Лебеді материнства» (слова – В. Симоненко, музика і виконання – «VAndurbaND»).</p> <p><b>Сучасна українська поезія про війну</b></p>	<p>Виразне читання поетичних творів, вивчення напам'ять.</p> <p>Мелодекламація поезії.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Характеристика образу ліричного героя.</p> <p>Підготовка ілюстрацій, асоціативного куша, презентацій, відеороликів до поетичних творів.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у</p>

<p>художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>інтегрує</b> інформацію, подану в різні способи (словесну, графічну, числову тощо), у межах одного або кількох текстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5];</p> <p><b>розпізнає</b> в ліричних творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу поетичних творів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>використовує</b> різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p>	<p>(за вибором учителя/вчительки).</p> <p>Мотиви поезії, образи, художня майстерність у вираженні почуттів і переживань українців в умовах війни (оглядово).</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – О. Шупляк «Велика битва України з Мордором. 2022. (версія 2.0)», М. Дьяченко «Хрещені вогнем» (серія патріотичних портретів);</p> <p><i>музика</i> – «Не твоя війна» (слова, музика і виконання – С. Вакарчук), «Повертайся живим» (слова, музика і виконання – С. Тарабарова), «Українська лють» (адаптація італійської народної пісні «Bella Ciao», виконання – Х. Соловій), «Азовсталь» (слова – С. Соловій, музика і виконання – рок-гурт «Kozak System»).</p> <p><b>ПЧ.</b> Олександр Олесь «О слово рідне!».</p> <p>М. Рильський «Мова».</p> <p>В. Симоненко «Я не бував за дальніми морями».</p> <p>Д. Білоус «Якщо з українською мовою...».</p> <p>І. Небеленчук «Україно моя!».</p> <p>Портал «Поезія вільних».</p>	<p>стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Написання творчої роботи на основі метафори з поезії.</p> <p>Написання есе на тему: «Життя – найвища цінність»,</p> <p>Презентація власних віршів.</p> <p>Дискусія на тему: «Сучасні українці – творці свободи» або «Перемога добра та людських цінностей: досвід ХХ століття».</p>
--	---	---

<p><b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<b>ХАРАКТЕР І ДОЛЯ ЛЮДИНИ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає</b> на запитання за змістом почутого навчального матеріалу та художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>переказує</b> художній твір докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-</p>	<p><i>Джек Лондон (1876–1916) «Жага до життя».</i></p> <p>Джек Лондон – американський письменник. Проблематика оповідання «Жага до життя». Справжні та примарні цінності у творі. Характеристика героїв. Пейзаж та його роль у творі. Сенс назви оповідання.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до оповідання «Жага до життя» (художники – Ю. Шейніс, Ю. Ясінська);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Жага до життя» (режисер – К. Суайгерт, США).</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Переказування прочитаного традиційне чи від імені героя/героїні, автора/авторки з елементами характеристики літературних персоналій або використання методу РАФТ (р – роль, а – аудиторія, ф – формат, т – тема).</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст).</p>

<p>1];  <b>доречно використовує</b> цитати з художніх творів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>використовує</b> різні складники художніх творів, зокрема заголовки для оптимізації роботи з текстом [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>розпізнає</b> в художньому творі зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їхні вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];  <b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];  <b>створює</b> у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для</p>	<p><b>Володимир Винниченко (1880–1951)</b> <i>«Віють вітри, віють буйні...»</i>.  Коротко про письменника, зокрема його дитячі літа. Світ дитинства в оповіданні «Віють вітри, віють буйні». Порівняльна характеристика образів дітей. Засоби розкриття внутрішнього світу головних героїв.  <b>ТЛ:</b> психологічне оповідання.  <b>МК:</b> образотворче мистецтво – І. Їжакевич «Мама йде!», О. Пимоненко «Брід», ілюстрації до оповідання «Віють вітри, віють буйні...» (художниця – Л. Горошко); <i>музика</i> – українська народна пісня «Та немає гірш нікому...».</p> <p><b>Алан Маршалл (1902–1984)</b> <i>«Я вмію стрибати через калюжі»</i> (скорочено).  А. Маршалл – австралійський письменник. Автобіографічна основа повісті «Я вмію стрибати через калюжі». Сила характеру головного героя, здатність долати труднощі.  <b>ТЛ:</b> автобіографічний твір.  <b>МК:</b> кіно – х/ф «Я вмію стрибати через калюжі» (режисер – К. Кахія, Чехія).</p> <p><b>Ліна Костенко</b> (народ. 1930)</p>	<p>Ментальна мапа відповідно до проблемних питань творів.  Сітка Елвермана.  Сенкан або діаманта.  Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань.  Інсценування дій героїв/героїнь з елементами пантоміми.  Творча проєктна робота (групова або парна).  Створення постера чи відеопорадника у стилі сучасних соціальних медіа «Як підтримати дітей з особливими потребами».  Написання есе на тему: «Не такі як усі – толерантне ставлення до всіх членів суспільства».</p>
---	---	--

<p>обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1]; виконує різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p><b>«Кольорові миші».</b> Коротко про письменницю. Проблематика поезії «Кольорові миші». Неповторність творчої особистості, її конфлікт із буденністю. Засоби розкриття характеру головної героїні. <b>ТЛ:</b> притча, тавтологія. <b>МК:</b> образотворче мистецтво – І. Марчук «Сонце заходить над Дніпром», О. Шупляк «Дві пташки».</p> <p><b>Оксана Радущинська (народ. 1979)</b> <b>«Метелики в крижаних панцирах» (скорочено).</b> Коротко про письменницю. Історія написання, символіка назви повісті. Проблема самоствердження в суспільстві особистості з інвалідністю. Розкриття характеру головної героїні, її життєва позиція, стійкість у подоланні труднощів. Сюжет і композиція, жанрові особливості твору. <b>МК:</b> образотворче мистецтво – ілюстрація до повісті «Метелики в крижаних панцирах» (художниця – В. Дунаєва); мистецький проєкт «Особлива книга</p>	
---	---	--

	<p>для особливих дітей» (за повістю «Метелики у крижаних панцирах»).</p> <p><b>ПЧ.</b> Ч. Дікенс «Пригоди Олівера Твіста».</p> <p>Є. Гуцало «Біженці», «Чорнобильська дівчина Калина».</p> <p>К. Нестлінгер «Маргаритко, моя квітко».</p> <p>І. Роздобудько «Арсен».</p> <p>С. Гридін «Не такий».</p> <p>А. Бачинський «140 децибелів тиші».</p> <p>Р. Рігтз «Дім дивних дітей».</p> <p>К. Міхаліцина «Квіти біля четвертого».</p>	
<b>КРАСА ЛЮДСЬКИХ ВЗАЄМИН</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для</p>	<p><b>О. Генрі</b> (1862–1910) «<b>Останній листок</b>».</p> <p>О. Генрі – американський письменник-новеліст. Новела «Останній листок» – гімн людині, котра здатна на самопожертву заради ближнього. Специфіка розкриття образу Бермана. Образи дівчат Сью та Джонсі, їхня динаміка. Утвердження сили мистецтва у творі.</p> <p><b>ТЛ:</b> новела, образ «маленької людини».</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – Е. Мунк «Хвора дитина», ілюстрації до новели «Останній листок» (художники</p>	<p>Виразне читання творів.</p> <p>Переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Створення галереї героїв твору.</p> <p>Сенкан.</p> <p>Цитатний диктант.</p> <p>Підготовка сторітелінгу (від імені</p>

<p>подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>виявляє</b> важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];  доречно <b>використовує</b> цитати з художніх текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>розпізнає</b> в художніх творах зображувально-виражальні засоби [9 МОВ 2.2.6-2];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];  <b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з</p>	<p>– Е. Пустова, В. Михалевич);  кіно – х/ф «Вождь червоношкірих та інші...» (режисер – Г. Костер, США).  <b>Джеймс Олдрідж (1918–2015) «Останній дюйм» (скорочено).</b>  Дж. Олдрідж – англійський письменник. Проблема взаємин між батьками й дітьми у повісті. Питання широї любові та відвертості у стосунках. Сенс назви твору.  <b>МК: образотворче мистецтво</b> – поштова марка «Українська мрія» (авторка – С. Кравчук).  <b>Анатолій Дімаров (1922–2014) «На коні й під конем» (дві-три оповіді за вибором учителя/вчительки).</b>  Коротко про письменника. Автобіографічна основа і проблематика повісті. Лірична оповідь головного героя про його передвоєнне дитинство, шкільні будні та юнацькі роки. Образ оповідача, риси комічного у творі.  <b>МК: образотворче мистецтво</b> – Г. Хаджинов «Діти», ілюстрації до роману «На коні й під конем» (художниця – О. Воронкова).</p>	<p>письменника розповіді про власний життєвий шлях).  Сітка Елвермана.  Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань.  Створення буктрейлерів/відеорекомендацій щодо прочитання творів.  Дискусія на тему взаємостосунків між дітьми та батьками чи близькими людьми.  Написання листів-вдячності батькам чи близьким людям.</p>
--	---	---

<p>одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; на основі прочитаного <b>створює</b> власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1]</p> <p><b>записує</b> власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1]; творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p><b>Григор Тютюнник (1931–1980)</b>  <b>«Климко»</b> (скорочено).  Нарис життя і творчості письменника. Розповідь про досвід дорослішання головного героя у воєнний час. Психологізм у розкритті характерів персонажів. Композиція і сюжет повісті, функції художніх деталей.  <b>ТЛ:</b> <i>художня деталь.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті Гр. Тютюнника «Климко» (художник – В. Савадов), Н. Воланд «Надія»; <i>кіно</i> – х/ф «Климко» (режисер – М. Вінграновський).</p> <p><b>ПЧ.</b> О. Генрі «Дари волхвів».  В. Близнець «Женя і Синько».  А. Нанетті «Мій дідусь був черешнею».  Г. Кирпа «Тринадцятий місяць у році».  С. Процюк «Марійка і Костик».  М. Морозенко «Я закохалася».  Г. Гузовська-Корицька «На сьомому небі від щастя».  М.- К. Пекарська «Клас пані Чайки».  Дж. Кінні «Щоденник слабака».</p>	
<b>ЛІТЕРАТУРНИЙ ДЕТЕКТИВ</b>		



<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу та художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>виявляє</b> важливі деталі в художніх творах для ілюстрування їх власного розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p><b>обґрунтовує</b> зв'язок художніх творів із власним і суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з художніх творів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей,</p>	<p><b>Едгар Аллан По (1809–1849) «Золотий жук».</b></p> <p>Е. А. По – американський письменник, засновник жанру детективу. Захопливий таємничий сюжет повісті «Золотий жук». Особливості композиції твору – «розповідь у розповіді», її художнє значення. Образи Вільяма Леграна, Джупітера, оповідача.</p> <p><b>ТЛ:</b> детектив, особливості його композиції.</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – С. Осгуд «Портрет Едгара Аллан По», ілюстрації до повісті «Золотий жук» (художники – Г. Пехник, Т. Куш).</p> <p><b>Артур Конан Дойл (1859–1930) Оповідання про Шерлока Голмса. «Пістрява стрічка».</b></p> <p>А. Конан Дойл – англійський письменник, майстер детективних творів. Особливості сюжету і композиції оповідань про Шерлока Голмса. Шерлок Голмс як безпосередній учасник розв'язання сімейного конфлікту в оповіданні «Пістрява стрічка». Сутність «дедуктивного методу». Доктор</p>	<p>Виразне читання та переказ текстів за методом «Година читання».</p> <p>Кадрування улюблених епізодів твору.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Виготовлення інформаційного мему (схеми, таблиці, асоціативного куща) жанрових ознак детективу.</p> <p>Оформлення лепбука.</p> <p>Створення криптограми.</p> <p>Детективний літературний квест.</p> <p>Створення літературних кросвордів.</p> <p>Перегляд екранізацій детективних творів.</p> <p>Написання відгуків про фільми.</p> <p>Написання власного детективу.</p>
--	---	---

<p>переконаць; [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];  <b>висловлює</b> власні почуття та враження від прочитання художніх творів [9 МОВ 2.3.2];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  на основі прочитаного <b>створює</b> власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p>	<p>Ватсон як оповідач. Шерлок Голмс і Доктор Ватсон – вічні образи.  <b>ТЛ:</b> <i>вічний образ</i>.  <b>МК:</b> <i>скульптура</i> – пам'ятник Шерлоку Голмсу (скульптор – Дж. Даблдей, м. Единбург);  <i>кіно</i> – серіал «Шерлок» (режисер – Е. Лін, Велика Британія).</p> <p><i>Діана Вінн Джонс (1934–2011)</i>  <b>«Мандрівний Замок Хаула»</b>  <i>(скорочено)</i>.  Д. В. Джонс – англійська письменниця. Поєднання елементів казки та детективу в романі «Мандрівний Замок Хаула». Образ Софі, світ її мрій, бажань, жахів. Значення змалювання чаклунства у творі.  <b>МК:</b> <i>анімація</i> – анімаційний фільм «Мандрівний замок» (режисер – М. Хаяо, Японія, 2004).</p> <p><i>Андрій Кокотюха (народ. 1970)</i>  <b>«Гімназист і Чорна рука»</b>  <i>(скорочено)</i>.  Коротко про письменника. Таємничі пригоди у повісті «Гімназист і Чорна Рука». Образ детектива, його роль у сюжеті. Простір і час, реальне і</p>	
--	---	--

<p><b>складає та оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до ustalених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>фантастичне у творі.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>інтрига в детективному творі.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Гімназист і Чорна Рука» (художник – І. Сулима).</p> <p><b>ПЧ.</b> Е. По «Таємниця Марі Роже».</p> <p>А. Конан Дойл «Оповідання про Шерлока Голмса».</p> <p>А. Ліндгрєн «Знаменитий детектив Блюмквіст».</p> <p>Н. та О. Шевченки «Як не скарб, то пожежа».</p> <p>К. Штанко «Драconi, вперед!»</p> <p>А. Кокотюха «Полювання на золотий кубок», «Гімназист і Вогняний змій», «Гімназист і Біла Ворона».</p> <p>Сер Стів Стівенсон «Агата Містері».</p>	
<p><b>ПРИГОДИ І ГУМОР</b></p>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає</b> на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема й художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих</p>	<p><b>Ульф Старк (1944–2017) «Сікстен»</b> (скорочено).</p> <p><b>Ульф Старк</b> – шведський письменник. Зворушлива й весела повість про пригоди Сікстена і його друзів. Роль комічного у творі. Проблеми взаємин дорослих і дітей.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Сікстен»</p>	<p>Виразне читання творів.</p> <p>Переказ прочитаного.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p> <p>Асоціативна хмаринка за тематикою творів.</p>

<p>важливих деталях [9 МОВ 1.2.1-1];  <b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з художніх текстів для підтвердження та вираження власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу художніх творів [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];  <b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань</p>	<p>(художниця – М. Кошулінська).  <b>Наталка Малетич</b> (народ. 1979) <b>«Щоденник ельфа»</b> (розділ «Усе шкереберть. І в цьому є сенс»).  Коротко про письменницю. Розповідь про шкільні будні. Взаємини головного героя з однолітками, його почуття й переживання. Образ оповідача. Роль родинних цінностей у становленні особистості.  <b>ТЛ:</b> жанр щоденника.  <b>МК:</b> образотворче мистецтво – Л. Прядко «Ранок у Карпатах», ілюстрація до повісті «Щоденник Ельфа» (художники – А. та Д. Нечаєвські).  <b>ПЧ:</b> Вс. Нестайко «Тореадори із Васюківки», «Супер «Б» з фрикадельками». В. Чемерис «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання». Г. Малик «Злочинці з паралельного світу». З. Мензатюк «Дике літо в Криму». Вігдіс Йорт «Йорген + Анна = любов». О. Гаврош «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу». О. Дерманський «Мері».</p>	<p>Кадрування твору.  Структурування вивченого у вигляді інформаційного мему (таблиці-опори, схеми).  Сенкан/діаманта.  Літературний диктант.  Творча проектна робота (групова чи колективна).  Створення акаунтів головних героїв/героїнь у соціальних мережах.</p>
--	--	--

<p>текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>передає</b> художні тексти словесно та графічно, узагальнюючи, доповнюючи, інтерпретуючи, скорочуючи інформацію [9 МОВ 2.6.1]  <b>створює</b> власний текст (медіатекст) на основі прочитаного [9 МОВ 2.7.2];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Марія Парр «Вафельне серце».  Ана Пунсет «Клуб червоних кедів».</p>	
<b>ФАНТАСТИКА ТА ФЕНТЕЗІ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом почутого повідомлення, зокрема художнього твору, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> жанрово-родову належність художніх творів [9 МОВ 1.1.2-2];</p>	<p><b>Рей Дуглас Бредбері (1920–2012)</b>  «Усмішка».  Р. Бредбері – американський письменник-фантаст. Картина майбутнього у творі. Мотиви перестороги. Динаміка образу Тома. Віра автора в силу мистецтва.  <b>ТЛ: антиутопія.</b></p>	<p>Виразне читання творів.  Переказ прочитаного у форматі методу «Година читання».  Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст).</p>

<p><b>формулює</b> уточнювальні запитання до почутого для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p><b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх текстів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>характеризує</b> поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p><b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань</p>	<p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Л. да Вінчі «Мона Ліза»;</p> <p><i>кіно</i> – «Усмішка» (режисер – К. Полігас, Україна).</p> <p><b>Олесь Бердник (1926–2003) «Хто зважиться – вогняним наречеться» (скорочено).</b></p> <p>Нарис про письменника. Сюжет про фантастичну мандрівку до невідомих планет. Прагнення до щасливого майбутнього, випробування на шляху до нього. Уболівання за долю планети і людства. Засоби характеротворення головних героїв.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться» (художник – Д. Заруба), діорама «Український космос» за мотивами однойменної серії картин О. Шупляка (Planetarium Noosphere, м. Дніпро).</p> <p><b>Галина Пагутяк (народ. 1958) «Королівство» (скорочено).</b></p> <p>Розповідь про письменницю. Роман про родинні цінності. Міфологічний світ, протистояння добра і зла як</p>	<p>Кадрування твору.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Створення мапи подорожі.</p> <p>Мінідиспут щодо моральних виборів героїв/героїнь.</p> <p>Лепбук за прочитаними творами.</p> <p>Відгуки за прочитаними творами із використаннями інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter.</p> <p>Чат-переписка головних героїв/героїнь.</p> <p>Творча проєктна робота (групова або парна).</p>
---	--	--

<p>текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p><b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>на основі прочитаного <b>створює</b> власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p><b>записує</b> власне мовлення, використовуючи в разі потреби відповідні прийоми оптимізації викладу думок (різні графічні прийоми, скорочення, виділення тощо) та засоби мовної виразності [9 МОВ 3.1.1-1];</p> <p><b>створює</b> у цифровому середовищі повідомлення/ медіатексти різних жанрів (дописи, коментарі, статті, замітки тощо) із застосуванням гіпертекстових посилань для обговорення особистих і соціально важливих проблем, зокрема популяризації читання [9 МОВ 3.2.1-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування</p>	<p>основа твору. Становлення характеру головної героїні. Тема значущості книжки в житті людини. Фантастичні істоти у творі.</p> <p><b>ТЛ:</b> роман-фентезі.</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – ілюстрації до роману «Королівство» (художники – Ф. Сергєєв, Н. Котилевська), В. Хом'як «Забавні коти», Є. Гапчинська «Дівчинка і кіт».</p> <p><b>Корнелія Функе</b> (народ. 1958) «<b>Чорнильне серце</b>».</p> <p>К. Функе – сучасна німецька письменниця. Тема «оживлення» книги у творі. Образ Мегі – дівчинки, котра любить читати. Її пригоди й духовне випробування. Поєднання уявного і реального світів у творі.</p> <p><b>МК:</b> кіно – х/ф «Чорнильне серце» («Inkheart»), режисер – І. Софтлі, США).</p> <p><b>ПЧ.</b> Дж. Толкін «Володар пернів».</p> <p>Р. Бредбері «451 градус за Фаренгейтом».</p> <p>О. Бердник «Зоряний корсар».</p> <p>М. Енде «Нескінченна історія».</p> <p>Ф. Пулман «Північне сяйво», «Рубін в</p>	
--	---	--

<p>[9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>імлі».  Г. Пагутяк «Втеча звірів, або Новий бестіарій», «Книгоноші з Королівства» Дж. Роулінг Романи про Гаррі Поттера. М. Павленко «Русалонька із 7–В». М. Марченко «Місто Тіней». Н. Дев'ятко «Легенда про юну Весну». Ерін Гантер «Коти-вояки».</p>	
<b>ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно <b>складає</b> і <b>комонує</b> складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; <b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; <b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; <b>коментує</b> власні враження від</p>	<p><b>Художні твори літератури рідного краю</b> (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).  Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми.  <b>МК:</b> твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх особливостей, мистецький контекст).  Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи, буктрейлера про прочитаний художній твір.  Конференція-обговорення прочитаного.  Відвідування літературно-меморіальних музеїв.</p>



<p>прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел (зокрема художніх текстів, медіатекстів), комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту[9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p><b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети; [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<b>НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає</b> на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), акцентуючи увагу на важливих деталях,</p>	<p>Художні твори сучасної української та зарубіжної літератур <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>.</p> <p><b>МК:</b> твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української та зарубіжної літератур.</p> <p>Конференція-обговорення</p>

<p>зокрема художніх деталях у художньому тексті [9 МОВ 1.1.2-1]; самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		<p>прочитаного.</p>
<p><b>УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО</b></p>		
<p><b>Відповідає</b> на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1]; <b>самостійно</b> передає за допомогою</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори української та зарубіжної літератур. Узагальнення та систематизація вивченого. <b>ТЛ:</b> <i>повторення вивчених у II семестрі</i></p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Літературні конкурси, вікторини, захист творчих проєктів. Обговорення літератури для читання</p>

<p>різних способів і засобів візуалізації власне розуміння вивченого, структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>використовує</b> різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p><i>понять теорії літератури.</i></p>	<p>влітку.</p>
---	---	----------------

## 8 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/учительки)
<b>ВСТУП</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>формулює</b> уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння [9 МОВ 1.1.2-4]; <b>висловлює</b> в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1]; <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2]; <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Художній твір у контексті доби (оглядово).  <b>ТЛ:</b> <i>стиль доби (культурно-мистецька епоха), мистецький напрям.</i>  <b>МК:</b> зразки творів різних видів мистецтва.  <b>ПЧ:</b> самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна хмаринка щодо художнього твору в історико-культурному контексті доби (слова-асоціації, характерні ознаки).            Створення ментальної мапи «Літературно-мистецькі епохи».</p>

## АНТИЧНІСТЬ І ПРАДАВНЯ УКРАЇНА В ДЗЕРКАЛІ ЛІТЕРАТУРИ

<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; <b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту [9 МОВ 1.2.1-1]; <b>самостійно</b> створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1]; <b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення</p>	<p><b>Антична література.</b> Античне мистецтво. Довершеність форми та високий гуманізм вершинних творів античної літератури (<i>оглядово</i>). <b>ТЛ:</b> <i>античність</i>.</p> <p><b>Давньогрецька міфологія</b> (<i>оглядово</i>). Міф – основа античного мистецтва. Відображення у міфах світогляду давніх греків. Міфи троянського циклу та їх вплив на створення гомерівського епосу. <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Д. Россетті «Єлена Троянська», Г. Рені «Викрадення Єлени», Г. Моро «Єлена на стіні Трої».</p> <p><b>Гомер</b> (бл. VIII–VII ст. до н. е.) <b>«Іліада»</b> (<i>скорочено</i>). Гомер – легендарний давньогрецький поет. Історична правда та її міфологічне осмислення в поемі «Іліада». Ахілл – уособлення воїнської честі та відваги. Гуманістичний пафос «Іліади». Осуд війни, співчуття людському горю, повага до людини, поетизація її героїзму та подвигу в поемі. <b>ТЛ:</b> <i>гомерівське питання, епічна поема,</i></p>	<p>Побудова стрічки часу (timeline). Виразне читання художніх творів. Переказ прочитаного. Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану. Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Ментальна мапа жанрів та особливостей творів античної літератури. Мистецька галерея давніх пам'яток античності та прадавньої України. Кроссенс. Діаграма Венна. Перегляд документальних і художніх фільмів. Створення власних відео про історичні пам'ятки епох, відображених у вивчених художніх творах.</p>
---	---	--

<p>(зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; <b>доречно використовує</b> цитати з художніх текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1]; <b>обґрунтовує</b> думку щодо естетичної та мистецької цінності прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у культурно-історичному контексті з урахуванням взаємозв'язків української та інших національних</p>	<p><i>гекзаметр.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – П. Рубенс «Ахіллес і дочки Лікомеда», «Перемога Ахілла над Гектором», «Смерть Ахіллеса», Дж. Сарджент «Хирон і Ахіллес»;  <i>кіно</i> – х/ф «Троя» (режисер – В. Петерсен, США-Мальта-Велика Британія).  <i>Есхіл</i> (525 до н. е.–456 до н. е.) <b>«Прометей закутий»</b> (скорочено).  Походження та традиції давньогрецького театру. Есхіл – видатний давньогрецький драматург. Переосмислення міфу про Прометея в трагедії Есхіла. Високий гуманізм трагедії Есхіла.  <b>ТЛ:</b> <i>трагедія.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Я. Коссірс «Прометей», Г. Фюгер «Прометей несе людям вогонь», Дірк ван Бабюрен «Вулкан кує кайдани для Прометея», П'єро ді Козімо «Міф про Прометея», Т. Ромбоутс «Покарання Прометея»;  <i>скульптура</i> – Ж. Ліпшиць «Прометей душить орла»;  <i>музика</i> – «Прометей» (слова, музика, виконання – гурт «Карна»).</p>	<p>Створення постеру, аканту в соціальних мережах від імені головних героїв/героїнь із використанням цитатних характеристик під керівництвом учителя/вчительки.  Написання есе на теми: «Жива Античність», «До джерел: пізнання свого коріння та історії відкриває шлях до майбутнього».</p>
--	--	--

<p>культур [9 МОВ 2.3.3-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>складає й оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне</p>	<p><b>Давньогрецька лірика.</b>  <b>Поезія Сафо</b> (VII–VI ст. до н. е.) (один–два твори за вибором учителя/учительки).  Види та жанри давньогрецької лірики. Тематична багатогранність та довершеність змісту античної поезії.  <b>ТЛ:</b> <i>види та жанри давньогрецької лірики.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Рафаель Санті «Сафо» (фрагмент фрески «Парнас»), Л. Альма-Тадема «Сафо і Алкей»;  <i>музика</i> – Ш. Гуно «Сафо» (опера);  <i>кіно</i> – «300 спартанців» (режисер – З. Снайдер, США).</p> <p><b>Культура й віра прадавніх українців (оглядово).</b>  Погляди прадавніх українців на світ і місце людини в ньому. Основні риси дохристиянських вірувань наших предків, відображені у фольклорі та літературі.</p> <p><b>Іван Білик (1930–1912) «Дарунки скіфів».</b>  Творчість письменника – майстра історичної прози. Художня розповідь про похід Дар'явауша у Скіфію в оповіданні</p>	
--	---	--

<p>мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>«Дарунки скіфів». Історичне підґрунтя твору. Причини нападу перського царя на Скіфію. Контраст образів перських і скіфських воїнів. Мудрість і поміркованість скіфів у протистоянні з багатотисячним військом.</p> <p><b>Мотиви античності в українській літературі.</b>  <b>Валентин Чемерис</b> (1936–2016)  <b>«Ольвія»</b> (скорочено).  Коротко про життєвий шлях письменника, його історичну прозу. Художня розповідь про війну скіфів і персів. Доля юної гречанки Ольвії в основі сюжету роману.  <b>МК:</b> <i>архітектура</i> – Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія» (с. Парутине Миколаївської обл.).</p> <p><b>ПЧ.</b> Гораций «До Мельпомени». Софокл «Антигона». М. Рильський «Прометей», «Пам'ятник». М. Зеров «Мотиви «Одіссеї». Л. Костенко «Прометей». «Скіфська одиссея». В. Чемерис «Ольвія», «Сини змієногої богині».</p>	
----------------------------------	--	--



	<p>Ю. Логвин «Останній камінь Гарпата».  Д. Кремінь «А де ж те скіфське золото?».  О. Гедеонов «Ольвія. Зима змін».  А. Папакін «Діти Таргітая»</p>	
<b>ЗАПОВІДЬ ЛЮБОВІ: БІБЛІЯ ТА ЛІТЕРАТУРА</b>		
<p><b>Свідомо застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає на запитання</b> за змістом почутого [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>виявляє</b> невербальні засоби, що вказують на наявність у почутому повідомленні (зокрема художньому тексті, медіатексті) прихованої інформації, передає прихований зміст почутого [9 МОВ 1.1.3-2];  <b>переказує</b> почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування [9 МОВ 1.2.1-1];</p>	<p><b>Біблія – одна зі священних книг людства:</b> історія створення, автори, побудова, жанрова структура (<i>оглядово</i>).  <b>«Євангеліє від Матвія»</b> (заповіді 22: 34-40; 25:31-40). Постать Ісуса Христа. Ключові заповіді християнства – основа загальнолюдської моралі.  <b>МК: образотворче мистецтво</b> – фреска XI ст. «Архангел» (Національний заповідник «Софія Київська»), А. Лосенко «Десять заповідей Мойсея».</p> <p><b>Біблійні жанри та мотиви в літературі.</b>  Переклади Біблії (<i>оглядово</i>).  <b>Антуан де Сент-Екзюпері (1900–1944)</b>  <b>«Маленький принц».</b>  А. де Сент-Екзюпері – французький письменник.  «Маленький принц» – філософська алегорична казка-притча. Поетизація в творі краси людських взаємин. Алегоричні образи та ситуації.</p>	<p>Бесіда про роль релігії у світовій культурі та щодо суспільних морально-етичних норм.  Виразне читання художніх творів.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet: «Біблія», «Біблійні сюжети в художній літературі та інших видах мистецтва».  Цитатна характеристика героїв.  Ромашка Блума (запитання за змістом теми).  Створення кросвордів до вивчених художніх творів.</p>

<p>самостійно <b>складає і komponує</b> складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p>самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>виявляє</b> важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування їх розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>характеризує</b> роль, виражальні</p>	<p>Утвердження загальнолюдських цінностей у творі.</p> <p><b>МК:</b> кіно – м/ф «Маленький принц» (режисер – М. Осборн, Франція).</p> <p><i>Ліна Костенко (народ. 1930) «Давидові псалми. Псалом 1».</i></p> <p>Біблійні мотиви у творчості письменниці. Ідея праведного буття особистості. Протистояння добра і зла в житті людини. Художні особливості вірша.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>переспів.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Й. Кондзелевич «Нерукотворний Спас», І. Репін «Христос у Гетсиманському саду», О. Охупкіна «Божа Мати милостива»;</p> <p><i>музика</i> – М. Березовський «Світе тихий».</p> <p><i>Дзвінка Матіяш (народ. 1978) «Мене звати Варвара» (скорочено).</i></p> <p>Коротка розповідь про письменницю. Актуальність біблійної теми у психологічній повісті «Мене звати Варвара». Сюжет твору. Характеристика головної героїні. Постать меценатки Варвари Ханенко як утілення християнської доброчесності. Різдвяні дива у повісті.</p>	<p>Дослідницька робота з біблійними фразеологізмами.</p> <p>Сенкан.</p> <p>Кроссенс.</p> <p>Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Віртуальна екскурсія давніми архітектурними християнськими пам'ятками.</p>
--	---	---

<p>можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p>логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>коментує та обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та</p>	<p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – «Свята Варвара» (невідомий художник), ілюстрації до повісті «Мене звати Варвара» (художниця – М. Микитюк), У. Чека «Варвара Ханенко», Л. Кранах (старший) «Свята Варвара» Рафаель Санті «Сікстинська Мадонна».</p> <p><b>ПЧ.</b> «Притча про милосердя й про ближнього».</p> <p>«Притча про неслухняного сина та справедливого й люблячого батька».</p> <p>«Притча про милосердного самарянина».</p> <p>Т. Шевченко «Давидові псалми».</p> <p>Ф. Бернет «Таємний сад».</p> <p>К. Малицька «Малі герої».</p> <p>К. С. Льюїс «Хроніки Нарнії».</p> <p>Г. Кирпа збірка «Ну й гарно все придумав Бог».</p> <p>І. Жук «Пісня Йосипа», «Гетсиманський сад. Відповідь сина».</p> <p>Ю. Гордер «Різдвяна містерія».</p> <p>З. Мензатюк «Ангел Золоте Волосся».</p> <p>І. Малкович «Із янголом на плечі».</p> <p>Г. Коваленко «Біблійні історії для дітей».</p> <p>Д. Матіяш «Марта з вулиці святого Миколая».</p> <p>Збірка оповідань «Моє тихе Різдво».</p> <p>Збірка оповідань «Таке різне Різдво».</p>	
---	---	--

<p>інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<b>ЛІТЕРАТУРА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом</p>	<p><b>Доба Середньовіччя у світовій літературі.</b> Жанрове та тематичне розмаїття середньовічної літератури, її</p>	<p>Критичне читання художніх творів.  Виразне читання фрагментів художніх творів різних жанрів</p>

<p>навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p><b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>самостійно</b> створює конспект почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p>логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання,</p>	<p>своєрідність у різних регіонах (<i>оглядово</i>).</p> <p><b>Русь, її культура та письменство. Усний народний епос. Старини (билини).</b> Теми та мотиви старин.</p> <p><i>«Про Іллю Муромця та Соловія».</i> Образ київського богатиря Іллі Муромця – оборонця рідної землі, його сила і мужність.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>старина.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>скульптура</i> – монумент Іллі Муромцю (скульптор – В. Журавль, м. Київ, парк «Муромець»);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Сторожова застава» (режисер – Ю. Ковальов).</p> <p><b>Своєрідність давнього українського письменства.</b> Періоди розвитку давньої літератури, її світоглядні, естетичні, мовні особливості. Письменство як частина культури Русі, його стилі та жанри (<i>оглядово</i>).</p> <p><b>Володимир Мономах (1053–1125)</b> <i>«Повчання дітям» (скорочено).</i></p> <p>Жанр повчання. Духовний заповіт київського князя нащадкам. Втілення у творі моральних принципів і традицій княжої доби.</p>	<p>(зокрема ланцюжком, вибіркоче, коментоване, в особах).</p> <p>Переказ прочитаного.</p> <p>Бесіда за змістом прочитаних художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.</p> <p>Створення ментальної мапи «Особливості усної народної творчості доби Русі».</p> <p>Створення власних тестових завдань до твору.</p> <p>Виготовлення інформаційних мемів, кроссенсів.</p> <p>Імпровізований перфоманс на основі історій про Іллю Муромця.</p> <p>Створення інтерактивного постера з порадами Володимира Мономаха нащадкам.</p> <p>Віртуальна зустріч із</p>
---	---	--

<p>підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з художніх текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>обґрунтовує</b> думку щодо естетичної та мистецької цінності прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) у культурно-історичному контексті з урахуванням взаємозв'язків української та інших національних культур [9 МОВ 2.3.3-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує</p>	<p><b>ТЛ:</b> <i>монументалізм, орнаменталізм, повчання.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – мозаїка «Володимир Мономах» (автор – В. Федько, метро «Золоті ворота» м. Київ);</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Володимиру Мономаху (скульптор – С. Кантур, м. Прилуки Чернігівської обл.), пам'ятник Любецькому з'їзду князів (скульптор – Г. Єршов, м. Любеч Чернігівської обл.).</p> <p><b>Образ Русі в сучасній українській літературі.</b></p> <p>Твори сучасних письменників про княжу добу, їх актуальність.</p> <p><i>Райса Іванченко</i> (народ. 1934) «<i>Ярославни</i>».</p> <p>Розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа оповідання. Взаємини Русі в часи князя Ярослава з європейськими державами. Значущість освіти та виховання князівен для утвердження авторитету держави. Образ Русі у творі.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – фреска XI ст. «Доньки Ярослава» (Національний заповідник «Софія Київська», м. Київ); «Анна Київська» (невідомий художник,</p>	<p>письменницею.</p> <p>Перегляд документальних і художніх фільмів про добу Русі.</p> <p>Віртуальна екскурсія історичними пам'ятками доби Русі.</p> <p>Створення власних відео про історичні пам'ятки доби, відображеної у вивчених художніх творах.</p> <p>Створення постера, акаунта в соціальних мережах від імені головних героїв із використанням цитатних характеристик під керівництвом учителя/вчительки.</p> <p>Ілюстрації до прочитаних художніх творів.</p> <p>Написання есе за художніми творами вивченого розділу.</p>
--	---	---

<p>вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>складає й оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>творчо використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>XIX ст.), «Анна Ярославна» (невідомий художник, 1884), поштова марка «Анна Ярославна» (художник – О. Штанко);  <i>скульптура</i> – пам’ятник «Княгиня Ярославна» (скульптор – А. Куш, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.), пам’ятник «Anne de Kuiv... Анна Ярославна...» (скульптори – К. Скрытський, Ф. Баландін, м. Київ);  <i>музика</i> – А. Рудницький «Анна Ярославна» (опера).</p> <p><b>Західноєвропейська середньовічна поезія</b> (оглядово).  <i>Лірика вагантів</i> (один вірш за вибором учителя/вчительки).  Жанрове та тематичне розмаїття західноєвропейської середньовічної поезії: лірика трубадурів, труверів, мінезінгерів, вагантів  Сатиричний зміст поезії вагантів. Вплив лірики вагантів на всесвітній гімн студентства «Gaudeamus». Західноєвропейські ваганти та українські мандрівні дяки.  <b>МК:</b> <i>музика</i> – К. Орф «Carmina Burana» («Карміна Буруна») (сценічна кантата).</p>	
--	---	--

**Італійське середньовіччя.**

***Алі'єрі Данте (1265–1321) Сонет 11.***

Данте – останній італійський поет доби Середньовіччя та перший поет Відродження. «Нове життя» і поезія «нового солодкого стилю». Утілення в сонеті 11 («В своїх очах вона несе кохання...») високого почуття кохання.

**ТЛ:** сонет.

**МК:** образотворче мистецтво – С. Ботічеллі «Портрет Данте», Ч. Саккаджі «Починається нове життя (Данте й Беатріче в саду)», Г. Голідей «Данте й Беатріче»;

скульптура – пам'ятник Данте (скульптор – Л. Массарі, м. Київ).

**Особливості середньовічної доби на Сході.**

***Омар Хаям (1048–1131) Рубаї (п'ять–сім творів за вибором учителя/вчительки).***

Омар Хаям – класик персько-таджицької літератури. Лаконізм і глибокий зміст рубаї Омара Хаяма.

**ТЛ:** рубаї.

**МК:** образотворче мистецтво – Дж. Гамбидж «На могилі Омара Хаяма», художні фотографії до «Рубаят Омара Хаяма» (переклад – Е. Фіцджеральд,



художниця – А. Х. Лісон); ілюстрація до рубаят (художник – Е. Дж. Салліван), Л. ван Дойч «Двір університету»;  
кіно – х/ф «Хранитель. Легенда про Омара Хаяма» (режисер – К. Машаех, США).

**Мотиви середньовіччя в сучасній зарубіжній літературі.**

*Юстейн Гордер* (народ. 1952) «Середньовіччя» (із роману «Світ Софії»). Осмислення ідей доби Середньовіччя головними героями роману. Загадковий світ середньовічних мислителів/мислительок у творі.

**МК:** образотворче мистецтво – С. Ботічеллі «Святий Августин у келії»; Ікона святої Софії з доньками (невідомий художник);  
кіно – х/ф «Коридори часу. Світ Софії» (режисер – Е. Густавсон, Норвегія-Швеція).

**ПЧ.** Лі Бо «Лірика».

Ду Фу «Лірика».

Рудакі «Лірика».

Ш. Руставелі «Витязь у тигровій шкурі».

Г. Лонгфелло «Данте».

Ж. Бедье «Переказ роману про Трістана та

	<p>Ізольду».</p> <p>Н. Забіла «Троянові діти».</p> <p>Б. Комар «Векша».</p> <p>В. Малик «Князь Кий».</p> <p>В. Мисик «Омар Хайям».</p>	
<b>ЛІТЕРАТУРА ВІДРОДЖЕННЯ</b>		
<p><b>Свідомо застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];</p> <p><b>відповідає на запитання</b> за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p><b>переказує</b> почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування [9 МОВ 1.2.1-1];</p> <p><b>виявляє</b> важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження</p>	<p><b>Доба Ренесансу (Відродження) в Європі.</b></p> <p>Ренесанс як світоглядний переворот і художня система. Культ Античності. Утвердження ідеалів гуманізму і реформації. Шедеври Ренесансу.</p> <p>Суспільно-культурне відродження України: козацтво, братства (<i>оглядово</i>).</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>Відродження (Ренесанс).</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Л. да Вінчі «Мадонна Бенуа», Р. Санті «Пророк Ісайя»;</p> <p><i>скульптура</i> – Б. Мікеланджело «Вакх», «П'єта», «Мойсей»;</p> <p><i>архітектура</i> – церква Санта Марія presso Сан Сатіро (архітектор – Браманте, м. Мілан, Італія), Палац Корньякта, Італійський дворик (архітектори – П. Барбона, П. Римлянин, м. Львів, Україна).</p> <p><b>Франческо Петрарка (1304–1374)</b></p>	<p>Виразне читання художніх творів. Переказ прочитаного.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, тропів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.</p> <p>Сенкан або діаманта.</p> <p>Підбір музичного супроводу для мелодекламації поетичних творів.</p> <p>Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань.</p>

<p>про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1]; <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1]; логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1]; <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3]; <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1]; <b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];</p>	<p><b>Сонети</b> (два-три сонети за вибором <i>учителя/учительки</i>). Петрарка – італійський поет-гуманіст. Історія кохання в «Книзі пісень». Образи Лаури та ліричного героя. Возвеличення кохання в сонетах. <b>ТЛ:</b> <i>італійський сонет</i>. <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Джорджоне «Лаура», М. Стілман «Перша зустріч Петрарки і Лаури», А. дель Кастальо «Портрет Петрарки» (фреска вілли Кардуччі, м. Флоренція, Італія). <b>Вільям Шекспір (1564–1616) Сонет 130. Трагедія «Ромео і Джульєтта».</b> Шекспір – англійський поет і драматург доби Ренесансу. Поетизація людини, краси почуттів, кохання і дружби в сонетах Шекспіра. Історія створення трагедії «Ромео і Джульєтта». Оспівування сили кохання в творі. Проблема життя і смерті. <b>ТЛ:</b> <i>англійський сонет</i>. <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Кальдерон «Джульєтта», К. Крафт «Ромео і Джульєтта», ілюстрації до трагедії «Ромео і Джульєтта» (художник – В. Єрко); <i>музика</i> – Л. Берліоз «Ромео і Джульєтта»</p>	<p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання дум у стилі сучасних запитів соціальних мереж). Створення постера, аканта в соціальних мережах від імені головних героїв із використанням цитатних характеристик (під керівництвом учителя/учительки). Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter. Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитаний твір. Печворк. Написання есе за вивченими художніми творами розділу. Віртуальна екскурсія архітектурними пам'ятками.</p>
--	---	--

<p><b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному</p>	<p>(симфонія);</p> <p><i>архітектура</i> – лоджія дель Консильйо (м. Верона, Італія);</p> <p><i>кіно</i> – «Ромео і Джульєтта» (режисер – К. Карлей, Велика Британія-Швейцарія-Італія).</p> <p><i>Мігель де Сервантес Сааведра (1547–1616) «Дон Кіхот» I частина (тричотири розділи за вибором учителя/вчительки).</i></p> <p>М. де Сервантес – іспанський письменник доби Відродження. Роман «Дон Кіхот» як пародія на рицарські романи та трагікомічний епос іспанського життя. Конфлікт дійсності та ідеалу. Романтизм Дона Кіхота та твереза розсудливість Санчо Панси. Дон Кіхот – вічний образ.</p> <p><b>ТЛ:</b> роман-пародія, трагікомізм.</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – О. Дом'є «Дон Кіхот», ілюстрації до роману «Дон Кіхот» (художники – І. Гранвіль, О. Дом'є, Г. Доре, П. Пікассо, Ш. Куапель), гобелени за сюжетами «Дон Кіхота» (музей родини Ханенків, м. Київ); <i>музика</i> – Р. Штраус «Дон Кіхот» (симфонічна поема), Л. Мінкус «Дон Кіхот» (музика до балету); <i>скульптура</i> – пам'ятник Мігелю</p>	
---	--	--

<p>контексті [9 МОВ 2.4.4-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>складає</b> та <b>оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>	<p>Сервантесу (скульптор – Л. Кулло-Валера, м. Мадрид, Іспанія);  кіно – х/ф «Дон Кіхот» (режисер – П. Єйтс, США), м/ф «Дон Кіхот» (режисер – Х. Позо, Іспанія, Італія).</p> <p><b>Український народний героїчний ліро-епос. Народні думи.</b> Українське кобзарське мистецтво. Думи як особливий жанр українського фольклору. Художня своєрідність жанру. Історико-героїчні та соціально-побутові думи.  <b>«Дума про Марусю Богуславку».</b>  Історична основа твору. Тема жіночої долі. Образ Марусі Богуславки. Популярність сюжету думи в українському письменстві.  <b>ТЛ:</b> дума, речитатив, прототип.  <b>МК:</b> образотворче мистецтво – М. Дерегус «Маруся Богуславка»; скульптура – пам'ятник Марусі Богуславці (скульптор – В. Богдановський, м. Богуслав Київської обл.); музика – М. Фоменко «Маруся Богуславка» (опера).</p> <p><b>Народні історичні пісні.</b> Художні особливості, спорідненість із думами та</p>	
---	---	--

іншими видами фольклору, тематичні групи.

Пісні про боротьбу українського народу за свободу і державність (оглядово).

**«Ой як крикнув же козак Сірко».**

Легендарна постать славетного кошового отамана. Захоплення подвигом козаків-запорожців – захисників рідної землі. Художні засоби виразності у творі.

**ТЛ:** історична пісня.

**«Чи не той то хміль».**

Оспівування перемоги козацького війська в битві під Жовтими Водами. Засоби художньої виразності у змалюванні образу Богдана Хмельницького.

**МК:** образотворче мистецтво – Н. Павлусенко «Іван Сірко», І. Репін Іван Сірко (фрагмент картини «Запорожці пишуть листа турецькому султанові»), Ю. Саницький «Битва під Жовтими водами», О. Мордвинова «Портрет Богдана Хмельницького»;

скульптура – пам'ятник Б. Хмельницькому (скульптори – М. Вронський, О. Олійник м. Хмельницький).

**Ідеали Відродження в сучасній**

літературі.

**Марія Морозенко (1969–2023) «Іван Сірко – великий характерник» (скорочено).**

Коротка розповідь про письменницю та її історичну прозу. Історична основа повісті. Дитинство легендарного кошового отамана, формування його характеру. Надзвичайні здібності героя. Характеристика другорядних персонажів. Міфологічний світ у повісті-фентезі.

**ТЛ:** історичне фентезі.

**МК:** образотворче мистецтво – І. Репін «Запорожці пишуть листа турецькому султанові»; ілюстрації до повісті «Іван Сірко – великий характерник» (художник – М. Паленко);

**скульптура** – скульптурний портрет Івана Сірка (скульптор – Г. Лебединська);

**музика** – «Їхали козаки» (слова – В. Момот, музика – К. Момот), «Отаман Сірко» (слова, музика, виконання – рок-група «Широкий Лан»).

**Трейсі Шевальє (народ. 1962) «Дівчина з перловою сережкою» (скорочено).**

Т. Шевальє – американо-британська письменниця. Художня історія створення однієї з найвідоміших картин

голландського художника доби Відродження Яна Вермеєра в романі Т. Шевальє. Характеристика образу юної служниці Гріт. Психологізм образу. Історичні факти та авторська фантазія в романі.

**МК:** *образотворче мистецтво* – Я. Вермеєр «Дівчина з перловою сережкою»;

*кіно* – «Дівчина з перловою сережкою» (режисер – П. Веббер, Велика Британія-Люксембург).

**ПЧ.** Народні балади «Ой летіла стріла...», «Ой чиє ж то жито...».

В. Шекспір «Венеціанський купець», «Дванадцята ніч», «Король Лір», «Приборкання норовливої», «Сон літньої ночі».

Р. Завадович «Маруся Богуславка».

М. Пригара «Михайлик – джура козацький».

Л. Костенко «Балада моїх ночей».

С. Тельнюк «Грає синє море».

С. Таунсенд «Таємний щоденник Адріана Моула».

Д. Браун «Код да Вінчі», «Ангели та демони».

Й. Колфер «Артемід Фаул» («Код



	<p>вічності» або ін.).  В. Шкляр «Характерник».  С. Новицька «Приборкання норовливої».  М. Морозенко «Іван Сірко – славетний кошовий» (друга частина діалогії).  О. Гаврош «Музей пригод».  І. Андрусак «Сірка на порох».</p>	
<b>ЛІТЕРАТУРА БАРОКО</b>		
<p><b>Свідомо застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>переказує</b> почуте повідомлення (зокрема художній текст, медіатекст) докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) відповідно до мети і ситуації спілкування [9 МОВ 1.2.1-1];  <b>виявляє</b> важливі деталі почутого навчального матеріалу й художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p>	<p><b>Бароко як доба і художній напрям у європейському, зокрема українському мистецтві.</b> Естетика та поетика літератури доби Бароко (<i>оглядово</i>).  <i>Педро Кальдерон де ла Барка (1600–1681) «Життя – це сон» (скорочено).</i>  Педро Кальдерон – іспанський драматург і поет доби Бароко. Втілення світоглядних і естетичних принципів бароко в драмі «Життя – це сон». Еволюція образу Сехісмундо.  <b>ТЛ:</b> <i>бароко.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> –М. да Караваджо «Музиканти», «Ворожка», А.де Переда «Сон лицаря», П. де Кампробін «Memento mori»;  <i>театр</i> – вистава «Життя – це сон» (режисер-постановник – А. Приходько).  <b>Українське бароко.</b> Барокова поезія (<i>оглядово</i>).  <b>ТЛ:</b> <i>курйозний вірш, зоропоезія.</i></p>	<p>Виразне читання художніх творів.  Переказ прочитаного.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, тропів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.  Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.  Сенкан або діаманта.  Підбір музичного супроводу для мелодекламації поетичних творів.  Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх</p>

<p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p>логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою</p>	<p><b>Семен Климовський (1705–1785) «Їхав козак за Дунай».</b></p> <p>Фольклорні мотиви, образна символіка вірша, особливості ритмомелодики.</p> <p><b>ТЛ:</b> курйозний вірш, зоропоезія.</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – В. Боровиковський «Портрет полковника Павла Руденка», стінописи Андріївської церкви (художник – Г. Левицький, м. Київ);</p> <p><i>музика</i> – «Їхав козак за Дунай» (слова – С. Климовський, музика – Л. ван Бетховен);</p> <p><i>архітектура</i> – дзвіниця Софійського собору (м. Київ), Михайлівський Золотоверхий собор (м. Київ), Успенський собор Києво-Печерської Лаври (м. Київ).</p> <p><b>Доба Бароко в світовій літературі.</b></p> <p><b>Райнер Марія Рільке (1875–1926) «Пісня про Правду».</b></p> <p>Р. М. Рільке – австрійський письменник. Рільке та Україна. Історія України та українська пісенна культура в оповіданні «Пісня про Правду».</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – Іверська ікона Божої Матері, ікони із зображенням святого Миколи-чудотворця;</p>	<p>трактувань.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання дум у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Створення постера, аканта в соціальних мережах від імені головних героїв із використанням цитатних характеристик (під керівництвом учителя/вчительки).</p> <p>Відгуки за прочитаними творами із використанням інтерактивних платформ Padlet, Mentimeter.</p> <p>Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитаний твір.</p> <p>Печворк.</p> <p>Написання есе за вивченими художніми творами розділу.</p> <p>Віртуальна екскурсія архітектурними пам'ятками.</p>
--	---	---

<p>інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>співвідносить</b> зміст прийнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  <b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту,</p>	<p><i>музика</i> – українські народні пісні та думи патріотичного змісту.</p> <p><b>ПЧ.</b> Лопе де Вега «Собака на сні». Л. де Гонгора «Поезія». Дж. Донн «Поезія». І. Величковський «Дзигар із напівдзигарком».</p>	
---	---	--

медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];  
**використовує** для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  
**створює** на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  
**виконує** різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  
**складає та оформлює** власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  
творчо **використовує** мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].

## КРИМСЬКІ ТАТАРИ В СВІТОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>вiдповiдає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художнього тексту [9 МОВ 1.2.1-1];  самостійно <b>складає і komponує</b> складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1];  <b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p>	<p><b>Давня література кримли (оглядово).</b>  <b>Переказ «Фонтан сліз у Бахчисарайському палаці»:</b> зворушлива розповідь про історію кохання. Польський поет А. Міцкевич про культурну спадщину кримських татар.  <b>МК:</b> <i>архітектура</i> – Ханський палац (архітектор – Омер, АР Крим, м. Бахчисарай);  <i>скульптура</i> – мавзолей Діляри-Бікеч, скульптура «Фонтан сліз».</p> <p><b>Ашик Омер (1621–1707) «Скажи-но, душе».</b> Доля і творчість. Вірш «Скажи-но, душе...»... (переспів О. Гончаренка) – філософський роздум про долю кримськотатарського народу. Східний колорит художнього стилю твору.  <b>ТЛ:</b> <i>ашикська поезія</i>.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до книжки А. Левкової «Ашик Омер» (художниця – Г. Приходько);  <i>скульптура</i> – пам'ятник Ашик Омеру (скульптор – А. Шмаков, м. Євпаторія, АР Крим).</p> <p><b>Кримські татари та українці в сучасній українській літературі.</b>  <b>Володимир Рутківський (1937–2021)</b></p>	<p>Виразне читання художніх творів.  Переказ прочитаного.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.  Ментальна мапа відповідно до проблемних запитань художніх творів.  Перегляд документальних і художніх фільмів про історію і побут кримських татар.  Віртуальна подорож Ханським палацом (АР Крим, м. Бахчисарай).  Добір сучасних поезій про Крим.</p>
--	--	--

<p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p>логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує та обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах,</p>	<p><i>«Пастух Рашит»</i> (розділ із книги першої тетралогії <i>«Джури козака Швайки»</i>). Історична проза у творчості письменника. Розповідь про зародження запорозького козацтва в тетралогії <i>«Джури козака Швайки»</i> (оглядово).</p> <p>«Пастух Рашит» – ідея порозуміння та взаємодопомоги українців і татар. Проблема дружби та обов’язку. Образ козака Швайки – утілення лицарства.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Красицький <i>«Гість із Запоріжжя»</i>, А. Орльонов <i>«Конотопська битва»</i>, ілюстрації до тетралогії <i>«Джури козака Швайки»</i> (художник – М. Паленко);</p> <p><i>кіно</i> – фрагмент д/ф <i>«Виникнення козацтва»</i> (д/ф <i>«Країна: Історія українських земель»</i>), відео <i>«Хто такі кримські татари?»</i>, <i>«Кримські татари. Друзі чи вороги?»</i> (розповіді письменників Капранових).</p> <p><b>ПЧ.</b> А. Міцкевич <i>«Кримські сонети»</i>. В. Рутківський <i>«Джури-характерники»</i>, <i>«Джури і підводний човен»</i>, <i>«Джури і Кудлатик»</i>. М. Мірошніченко <i>«На світловидноті»</i>. О. Гончаренко <i>«Криму тамований скрик...»</i> (із кримськотатарської поезії).</p>	
---	--	--

<p>медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>висловлює</b> в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p><b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p><b>зіставляє</b> власну думку, зафіксовану в</p>	<p>А. Левкова «Ашик Омер».</p> <p>Антологія кримськотатарської поезії XIII –XX ст. «Окрушини сонця».</p>	
---	--	--

<p>письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<b>ЛІТЕРАТУРА КЛАСИЦИЗМУ ТА ПРОСВІТНИЦТВА</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає на запитання</b> за змістом навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок художніх творів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>переказує</b> художні твори докладно, стисло, вибірково, творчо, акцентуючи увагу на змісті в цілому, на окремих важливих деталях або фрагментах художніх текстів [9 МОВ 1.2.1-1];  <b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні</p>	<p><b>Класицизм як художній напрям.</b>  Світоглядні та естетичні принципи класицизму (<i>оглядово</i>).  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Ж. Л. Давід «Присяга Гораціїв», Л. Каффієрі «Октавіан Август і Клеопатра»;  <i>скульптура</i> – пам'ятник Дюку де Рішельє (скульптор – І. Мартос, м. Одеса), фонтан «Діана» (скульптор – Г. Вітвер, м. Львів), пам'ятник М. Копернику (скульптор – Б. Торвальдсен м. Варшава, Польща);  <i>архітектура</i> – Собор святого Павла (м. Лондон, Великобританія), Собор будинку інвалідів, Пантеон (м. Париж, Франція), Спасо-Преображенський собор</p>	<p>Виразне читання та переказ прочитаного.  Виразне читання творів в особах.  Створення сюжетної схеми.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Асоціативна хмаринка за тематикою художніх творів.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку</p>



<p>та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];  <b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>добирає й використовує</b> необхідні вербальні та невербальні засоби для ефективної комунікації з урахуванням ситуації спілкування [9 МОВ 1.7.1-1]  <b>виявляє й передбачає</b> емоційні реакції в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 1.8.1-1];  <b>позитивно впливає</b> на емоційний стан учасників групової комунікації, цінуючи власну культурну традицію та виявляючи повагу до інших [9 МОВ 1.8.3-1];  <b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>співвідносить</b> зміст сприйнятого</p>	<p>(м. Одеса), Палац Потоцьких, (м. Тульчин), Воскресенська церква (м. Батурин).</p> <p><b>Жан Батист Мольєр (1622–1673) «Міщанин-шляхтич» (скорочено).</b>  Мольєр – французький комедіограф-класицист. Висміювання людських вад у комедії «Міщанин-шляхтич». Образ пана Журдена. Засоби комічного у творі.  <b>ТЛ:</b> <i>класицистична комедія.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – П. Міньяр «Мольєр. Портрет»; <i>кіно</i> – «Мольєр» (режисер – Л. Тірар, Франція), «Міщанин-шляхтич» (режисер – К. ле Шалонж, Франція).</p> <p><b>Традиції класицизму в українській драматургії.</b>  <b>Григорій Квітка-Основ'яненко (1778–1843) «Сватання на Гончарівці» (скорочено).</b>  Нарис життя і драматургічної творчості письменника. Художні особливості п'єси, риси класицизму. Соціально-побутовий конфлікт в її основі. Комічні ситуації, їх художні функції. Характеристика дійових осіб. Риси класицизму у творі.  <b>ТЛ:</b> <i>водевіль, конфлікт.</i></p>	<p>Padlet.  Діалоги від імені головних героїв/героїнь.  Літературний (цитатний) диктант.  «Упізнай героя/героїню за цитатою».  Сторітелінг від імені письменника.  Кроссенс.  Сенкан/діаманта.  Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь у соціальних мережах (під керівництвом учителя/вчительки).  Перегляд документальних фільмів про письменників, кінофільмів за сюжетами прочитаних художніх творів.  Написання власних драматургічних етюдів «Герої класики в сьогоденні».  Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p>
--	--	--

<p>тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>представляє</b> текстову інформацію, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p><b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p><b>складає та оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів</p>	<p><b>МК:</b> <i>театр</i> – вистава «Сватання на Гончарівці» (режисер – Ф. Стригун, Національний драматичний театр імені М. Заньковецької);</p> <p><i>кіно</i> – т/ф «Сватання на Гончарівці» (режисер – І. Земгало);</p> <p><i>музика</i> – музика до вистави «Сватання на Гончарівці» (композитор – С. Рудей).</p> <p><b>Просвітництво – світоглядна основа класицизму (оглядово).</b></p> <p><b>Даніель Дефо (1660–1731) «Життя і незвичайні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо» (скорочено).</b></p> <p>Д. Дефо – англійський письменник-просвітник. Утвердження в його романі ідеології Просвітництва. Уславлення людини, її працьовитості, незламності характеру. Ідея єдності людини з природою та мирного співіснування представників різних цивілізацій. Захопливі пригоди героя.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>просвітництво, робінзонада.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>кіно</i> – х/ф «Робінзон Крузо» (режисер Р. Харді, США).</p> <p><b>Джонатан Свіфт (1667–1745) «Мандрі Лемюеля Гуллівера» (частина I) (скорочено).</b></p>	
--	---	--

<p>відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1]; творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1]; <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>Дж. Свіфт – англійський письменник-просвітник. Утвердження в романі ідеології Просвітництва. Сатиричне зображення дійсності у творі. Ліліпутія – Англія крізь зменшувальне скло сатири. Образ Гуллівера як втілення концепції нової людини.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>сарказм.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Ж. Вебер «Гуллівер», М. Діас «Гуллівер», ілюстрації до роману «Мандри Гуллівера» (художник – Ж. Гранвіль);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Мандри Гуллівера», (режисер – Ч. Старридж, США–Велика Британія).</p> <p><b>ПЧ.</b> Ж. Б. Мольєр «Лікар мимоволі», «Скупий», «Тартюф».</p> <p>Ж. Верн «Таємничий острів».</p> <p>Е. Р. Барроуз «Тарзан, годованець великих мавп».</p> <p>І. Федів, В. Златополець «Син України».</p>	
<b>ІЗ ПОЕЗІЇ ХІХ СТОЛІТТЯ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>відповідає на запитання</b> за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів,</p>	<p><b>Романтизм як мистецький напрям.</b> Особливості романтизму. Представники романтизму в світовій поезії (<i>оглядово</i>).</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>романтизм.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – В. Штернберг «Переправа через Дніпро біля Києва», Т. Шевченко «Селянська</p>	<p>Виразне читання поетичних творів. Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (визначення теми, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, тропів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у</p>

<p>ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p><b>самостійно</b> створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p>самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>окреслює</b> мотиви художніх творів [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];</p>	<p>родина», І. Айвазовський «Дев'ятий вал»; К. Трутовський «Сцена біля колодязя», Д. Ф. Каспар «Мандрівник над морем туману», Т. Жеріко «Поранений кірасир», «Пліт Медузи»;</p> <p><i>музика</i> – С. Гулак-Артемівський «Запорожець за Дунаєм» (опера), М. Лисенко «Різдвяна ніч» (опера), «Тарас Бульба» (опера), Ф. Шуберт «Лісовий цар», Ф. Ліст «Роки мандрів», Р. Вагнер «Летючий голландець» (опера);</p> <p><i>архітектура</i> – Володимирський собор (архітектори – І. Штром, П. Спарро, О. Беретті, м. Київ), Маріацький костел (архітектор – А. Лангер, Катовице) Вестмінстерський палац (архітектори – Ч. Баррі, А. П'юджин, м. Лондон).</p> <p><b>Романтична поезія.</b>  <b><i>Джордж Ноел Гордон Байрон (1788–1824) «Мазепа» (скорочено).</i></b>  Байрон – англійський поет-романтик. Настрої «світової скорботи» у творчості поета. Байронічний герой. Історична основа та романтичний міф у поемі «Мазепа». Мазепа як романтичний герой. Байрон і Україна. Шевченко про Байрона.  <b>ТЛ:</b> <i>ліро-епічна поема, байронічний герой.</i></p>	<p>форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Структурування вивченого з теми у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи.</p> <p>Печворк.</p> <p>Сенкан/кросенс/діаманта.</p> <p>Літературний диктант.</p> <p>Створення медіаконтенту (відео інтерпретації авторського читання у стилі сучасних запитів соціальних мереж).</p> <p>Метод «Малюємо вірш».</p> <p>Ілюстрації до поетичних творів/графічних символів/художніх трактувань.</p> <p>Віртуальна подорож парками «Олександрія» (м. Біла Церква, Київська обл.), «Софіївка» (м. Умань, Черкаська обл.).</p> <p>Написання власних віршів.</p>
---	---	---

<p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p><b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує та обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>висловлює</b> в усній та/або письмовій</p>	<p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Філіпс «Останній портрет Байрона», Г. Харлоу «Портрет Байрона», О. Верне «Мазепа серед вовків», С. Васильківський «Портрет гетьмана Івана Мазепи», С. Якутович «Мазепіана»;</p> <p><i>музика</i> – Ф. Ліст «Мазепа» (симфонічна поема);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Молитва за гетьмана Мазепу» (режисер – Ю. Ілленко, Україна).</p> <p><b>Генріх Гайне (1797–1856) «Книга пісень»</b> (одна поезія зі збірки).</p> <p>Г. Гейне – німецький поет-романтик. Романтичне осмислення теми кохання та природи в «Книзі пісень». Конфлікт ліричного героя з реальністю.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Оппенгейм «Портрет Генріха Гайне»;</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Г. Гайне (скульптор – Л. Гасселріс, Гамбург), фонтан «Лорелай» (скульптор – Е. Гертер, Нью-Йорк, США);</p> <p><i>музика</i> – романси «Коли настав чудовий май», «У мене був коханий рідний край» (слова – Г. Гайне, музика – М. Лисенко), «Вони закохались обоє», «Приснився мені» (слова – Г. Гайне, музика – Б. Лятошинського).</p>	
--	--	--

<p>формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>складає й оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-</p>	<p><b>Особливості української романтичної поезії.</b> Фольклорні мотиви творів. Літературні угруповання поетів-романтиків, їхній творчий доробок (оглядово).  <b>Михайло Петренко (1817–1862) «Дивлюсь я на небо».</b> Романтична пісенна лірика автора. Втілення мрій і поривань особистості в образній картині вірша. Засоби художньої виразності у творі.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – портрет-реконструкція М. Петренка (художник – О. Чередниченко), І. Галан «Дивлюсь я на небо»;  <i>музика</i> – «Дивлюсь я на небо» (слова – М. Петренко, музика – В. Заремба, Л. Александрова).  <b>ТЛ:</b> <i>трискладові віршові розміри.</i></p> <p><b>Жанр балади в літературі романтизму.</b>  <b>Адам Міцкевич (1798–1855) «Світязь».</b> Україна в поезії польського поета. Утвердження любові до батьківщини в баладі «Світязь». Фольклорна основа твору.  <b>ТЛ:</b> <i>балада.</i>  <b>МК:</b> В. Ванькович «Адам Міцкевич на скелі Аю-Даг»;</p>	
---	---	--

<p>комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p><b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p><i>скульптура</i> – пам'ятник А. Міцкевичу (скульптор – А. Попель, м. Львів);</p> <p><i>анімація</i> – «Загублене місто Світязь» (режисер – К. Полак, Польща, 2011).</p> <p><b>Тарас Шевченко (1814–1861)</b>  <b>«Причинна».</b> Розповідь про ранню творчість поета. Жанрові особливості балади «Причинна». Риси романтизму в творі. Композиція, сюжет, поетика балади.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бурачек «Рече та стогне Дніпр широкий»;</p> <p><i>музика</i> – «Рече та стогне Дніпр широкий» (слова – Т. Шевченко, музика – Д. Крижанівський);</p> <p><i>театр</i> – п'єса «Рече та стогне Дніпр широкий» (режисери – Л. Болобан, Л. Предславич);</p> <p><i>кіно</i> – анімаційний фільм «Причинна» (режисер – А. Щербак).</p> <p><b>Сучасні українські та зарубіжні балади (за вибором учителя/вчительки).</b>      Популярність жанру балади в сучасній художній літературі.</p> <p><b>МК:</b> <i>музика</i> – пісня «Балада про мальви» (слова – Б. Гура, музика – В. Івасюк,</p>	
--	---	--

виконання – В. Зінкевич, О. Шумей, О. Муха), «Алілуя» (слова і музика – Л. Коен).

**Реалізм як мистецький напрям.**  
Особливості реалізму (оглядово).

**ТЛ:** *реалізм.*

**МК:** *образотворче мистецтво* – Ж. Курбе «Каменярі», К. Трутовський «Колядка в Україні», М. Пимоненко «Сінокіс», Ж. Бастьєн-Лепаж «Продавчиня квітів»;

*скульптура* – Еміль Антуан Бурдель «Геракл-лучник»;

*архітектура* – Львівська політехніка (архітектор – Ю. Захарієвич), Палац культури і науки (архітектор – Л. Руднев, м. Варшава), Будівля Медичного товариства в Харкові (архітектор – О. Бекетов), Бібліотека Св. Женев'єви (архітектор – А. Лабруст, м. Париж).

**Реалістична поезія ХІХ ст.**

*П'єр-Жан де Беранже (1780–1857)*  
**«Священний союз народів».**

Беранже – французький поет-реаліст. Гостра соціальна проблематика громадянської лірики митця. Утвердження ідеалів миру та братерства в



поезії «Священний союз народів». Художні особливості твору. П. Беранже і Т. Шевченко.

**МК:** образотворче мистецтво – Г. Гедан «Портрет Беранже» (гравюра).

**Павло Грабовський (1864–1902) «Я не співець чудовної природи...».**

Короткий нарис життя і творчості письменника. Роль художнього слова в житті особистості, розкриття поняття прекрасного з позицій реалізму у вірші.

**МК:** образотворче мистецтво – В. Чебанік «Портрет Павла Грабовського».

**ПЧ.** Дж. Кітс «Поезії».

Т. Шевченко «Тополя», «Лілея», «Тарасова ніч».

Р. Л. Стівенсон «Балада про вересовий трунок».

І. Драч «Балади буднів».

А. Качан «Журавлині луги, або Купальські вогні».

В. Баранов «Хата синьоока».

Збірка «Українські поети-романтики».

## ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; <b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу та інтерпретації прочитаних художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1]; <b>пропонує</b> варіанти інтерпретації образів, подій і ситуацій у текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах), зважаючи на потенційну множинність прочитання в різних контекстах [9 МОВ 2.4.5-1]; <b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1]; <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p>	<p><b>Художні твори літератури рідного краю</b> (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами. <b>МК:</b> твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст). Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку. Проектна робота. Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки). Відвідування літературно-меморіальних музеїв. Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями. Написання листів-відгуків про прочитані художні твори. Конференція-обговорення прочитаного.</p>
---	---	---

<p>досліджує власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
<p><b>НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК</b></p>		
<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно складає і komponує складний план, створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1]; <b>окреслює</b> тематику й проблематику почутої інформації про нові твори української літератури для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1]; <b>обговорює</b> з іншими особами свої читацькі вподобання і звички,</p>	<p>Художні твори сучасної української та зарубіжної літератур (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць). <b>МК:</b> твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української та зарубіжної літератур. Конференція-обговорення прочитаного.</p>

<p>наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p><b>складає та оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<b>УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО</b>		
<p><b>Відповідає</b> на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори української та зарубіжної літератур. Узагальнення та систематизація вивченого</p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів. Дискусія «Як сформулювати власний</p>

<p>1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>використовує</b> різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];  <b>передає</b> зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію [9 МОВ 2.6.1-1];  <b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];  <b>складає</b> та <b>оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-</p>	<p>навчального матеріалу.  <b>ТЛ:</b> <i>повторення вивчених понять теорії літератури.</i></p>	<p>читацький смак?»  Літературні конкурси, вікторини.  Захист творчих проектів.  Обговорення літератури для читання влітку.</p>
---	--	---

<p>комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
---	--	--

## 9 КЛАС

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором учителя/учительки)
<b>ВСТУП</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>розуміє та відтворює</b> зміст інформації [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання щодо почутого навчального матеріалу для його розуміння, зокрема тлумачення теоретико-літературних понять [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>висловлює</b> в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];                  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].]</p>	<p>Зміст і форма, художність у мистецтві.                  Художній аналіз літературного твору.  <b>ТЛ:</b> <i>зміст і форма твору, художність, аналіз твору.</i>  <b>МК:</b> зразки творів різних видів мистецтва.  <b>ПЧ.</b> Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Асоціативна-хмаринка щодо художнього твору як явища мистецтва/краси/естетики.                  Дискусія «Що є мистецтвом?».                  Кола Вена (аналіз власного та соціального сприйняття красивого й потворного).                  Робота з колесом емоцій Роберта Плутчика.</p>
<b>РОМАНТИЧНА Й РЕАЛІСТИЧНА ПРОЗА ХІХ СТОЛІТТЯ</b>		

<p>Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає на запитання</b> за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>самостійно</b> створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];  самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];  <b>окреслює</b> мотиви художніх творів [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];  <b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські</p>	<p><b>Розвиток романтичної й реалістичної традицій в українській та зарубіжній прозі XIX століття</b> (оглядово).  <b>ТЛ:</b> <i>романтичний і реалістичний герой.</i>  <b>Микола Гоголь (1809–1852)</b> «Сорочинський ярмарок» (скорочено). Біографічний нарис про письменника. Україна у творчості митця. Етнографічне тло, проблематика, система образів, риси романтичного стилю у повісті «Сорочинський ярмарок».  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – В. Штернберг «Ярмарок в Україні», С. Якутович «Сорочинський ярмарок», В. Бараненко «На ярмарок», «Сорочинський ярмарок»;  <i>театр</i> – мюзикл-концерт «Сорочинський ярмарок» (слова – О. Вратарьов, музика – О. Злотник, режисер – Ю. Кочевенко).  <b>Оноре де Бальзак (1799–1850)</b> «Гобсек» (скорочено). Бальзак – французький письменник-реаліст. Повість «Гобсек» у структурі «Людської комедії». Філософія влади</p>	<p>Виразне читання та переказ прочитаного.  Створення сюжетної схеми.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Асоціативна хмаринка за тематикою художніх творів.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.  Діалоги від імені головних героїв/героїнь.  Літературний (цитатний) диктант «Упізнай героя/героїню за цитатою».  Сторітелінг від імені письменника.  Кроссенс.  Сенкан/діаманта.  Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь у соціальних мережах (під керівництвом учителя/вчительки).  Перегляд документальних фільмів про письменників, кінофільмів за сюжетами прочитаних художніх творів.</p>
---	--	---



<p>інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];</p> <p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p><b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує та обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-</p>	<p>золота в творі. Суперечливість характеру Гобсека. Риси реалізму у творі. Бальзак і Україна.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>цикл романів, філософська повість.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Рембрандт «Портрет старого в червоному», Ж.-А. Жерар-Сеген «Портрет Оноре де Бальзака»; <i>кіно</i> – х/ф «Бальзак» (режисер – Ж. Дайан, Франція-Італія-Німеччина).</p> <p><b>Шолом-Алейхем (1859–1916) «Тев'є-молочар» (скорочено).</b></p> <p>Шолом-Алейхем – єврейський письменник. Образ оповідача. Загальнолюдське та особисте у творі. Народний гумор і національний колорит. Шолом-Алейхем і Україна.</p> <p><b>МК:</b> <i>театр</i> – вистава «Тев'є-Тевель» (режисери-постановники – Д. Чирипюк, С. Данченко); <i>кіно</i> – «Скрипаль на даху» (режисер – Н. Джуїсон, США); <i>музика</i> – Дж. Бок «Скрипаль на даху» (мюзикл).</p> <p><b>ПЧ.</b> Дж. Остін «Гордість та упередження».</p>	<p>Написання відгуків на фільми. Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p>
---	--	---

<p>історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>висловлює</b> в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p><b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p><b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p><b>складає й оформлює</b> власні тексти</p>	<p>О. де Бальзак «Батько Горіо», «Шагренева шкіра».</p> <p>В. Гюго «Собор Паризької Богоматері», «Знедолені».</p> <p>М. Гоголь «Вечори на хуторі біля Диканьки».</p> <p>Ш. Бронте «Джейн Ейр».</p> <p>Е. Бронте «Буремний перевал».</p> <p>Г. Мелвілл «Мобі Дік, або Білий кит».</p> <p>П. Куліш «Орися», «Огнений змій».</p> <p>Марко Вовчок «Маруся».</p> <p>І. Нечуй-Левицький «Микола Джеря».</p> <p>М. Старицький «Облога Буші».</p> <p>Б. Прус «Фараон».</p> <p>Б. Грінченко «Каторжна», «Батько та дочка».</p> <p>А. Бачинський «Ватага Веселих Волоцюг». О. Гаврош «Врятувати Тараса Шевченка».</p> <p>П. Яценко «Нечуй. Немов. Небач».</p>	
---	---	--

<p>(зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
---	--	--

**РОМАНТИЧНА Й РЕАЛІСТИЧНА ДРАМАТУРГІЯ**

<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає на запитання</b> за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів,</p>	<p>Жанрова специфіка, особливості сюжетів, конфліктів та образної системи європейської романтичної й реалістичної драматургії (<i>оглядово</i>).  <b>Йоганн Крістоф Фрідріх Шиллер (1759–1805) «Вільгельм Телль».</b>  Ф. Шиллер – німецький поет і</p>	<p>Виразне читання творів в особах.  Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної</p>
--	---	---

<p>ідейно-тематичні та естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p><b>самостійно</b> створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p>самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>окреслює</b> мотиви художніх творів [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ</p>	<p>драматург. Просвітницька ідеологія – основа творчості Ф. Шиллера. Ідей свободи і справедливості в творчості письменника. Поетизація боротьби за національну незалежність і свободу особистості в народній драмі «Вільгельм Телль». Легендарно-історична основа образу народного героя Швейцарії. Причини і характер протистояння Геслера та Вільгельма Телля. І. Франко про Ф. Шиллера.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>народна драма.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>музика</i> – Дж. Россіні «Вільгельм Телль» (опера);</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Вільгельму Теллю (скульптор – Р. Кісслінг, м. Альтдорф, Швейцарія).</p> <p><b>Михайло Старицький (1839–1904) «За двома зайцями» (скорочено).</b></p> <p>Життєвий і творчий шлях письменника. Актуальність проблематики п'єси «За двома зайцями». Історія створення. Характеристика дійових осіб. Морально-національний конфлікт. Засоби гумору та сатири.</p> <p><b>МК:</b> <i>театр</i> – вистава «За двома зайцями» (режисер – Б. Струтинський);</p> <p><i>кіно</i> – х/д «За двома зайцями» (режисер –</p>	<p>мапи/кластеру/метаплану.</p> <p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p> <p>Літературний (цитатний) диктант. Сенкан/діаманта.</p> <p>Підготовка кроссенсу.</p> <p>Інсценізація епізодів драматичних творів.</p> <p>Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників, головних героїв/героїнь.</p> <p>Перегляд екранізацій прочитаних драматичних творів.</p> <p>Написання відгуків на екранізації художніх творів.</p> <p>Віртуальна подорож до літературно-меморіальних музеїв.</p> <p>Написання власних драматургічних етюдів «Герої української та зарубіжної класики в сьогодні».</p>
---	--	--

<p>1.5.1-1];  <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];  <b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1]  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  <b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];  <b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ</p>	<p>В. Іванов, україномовна версія);  <i>скульптура</i> – пам'ятник персонажам комедії «За двома зайцями» (архітектор – В. Скульський, скульптори – В. Щур, В. Сивко, Андріївський узвіз, м. Київ).  <b>ПЧ.</b> Т. Шевченко «Назар Стодоля». Іван Карпенко-Карий «Сто тисяч».</p>	
---	--	--

2.2.6-2];

**висловлює** в усній та/або письмовій формі власні почуття, враження, викликані новою навчальною інформацією та прочитаними художніми творами [9 МОВ 2.3.2-1];

**обстоює** власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];

**використовує** для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];

**представляє** текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи і засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];

**створює** на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];

**складає й оформлює** власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених

<p>словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
<b>ЛІТЕРАТУРА РАННЬОГО МОДЕРНІЗМУ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів,</p>	<p><b>Модернізм</b> як стиль доби і мистецький напрям. Типологічні ознаки модернізму, основні його течії. Особливості українського модернізму (<i>оглядово</i>).  <b>ТЛ:</b> <i>модернізм</i>.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>Дослідницька робота у форматі стрічки часу (timeline).  Ментальна мапа щодо типологічних ознак модернізму та його основних течій.  Схеми/таблиці/презентації щодо особливостей модернізму.</p>

<p>ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p><b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];</p> <p><b>самостійно створює</b> конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p><b>самостійно передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні й мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього</p>	<p>К. Моне «Імпресія. Схід сонця», О. Ренуар «Танець», А. Маневич «Міський пейзаж», М. Бурачек «Овини» (імпресіонізм), Г. Клімт «Поцілунок», М. Башкірцева «Дощова парасолька», О. Новаківський «Довбуш – володар гір» (символізм), Е. Мунк «Крик», С. Колесніков «Рання весна» (експресіонізм), І. Труш «Самотня сосна», О. Мурашко «Портрет дівчини у червоному капелюсі», А. Бірштадт «Серед Альп», Дж. Пайпер «Хоукем, Норфолк» (неоромантизм);</p> <p><i>скульптура</i> – О. Архипенко «Пьеро-карусель», «Сидяча геометрична фігура» (кубізм), пам'ятник І. Котляревському, пам'ятник М. Гоголю (скульптор – Л. Позен, м. Полтава);</p> <p><i>музика</i> – Ф. Ліст «Прометей» (симфонічна поема), А. Шонберг «Чекання» (опера), К. Дебюсі «Місячне сяйво» (сюїта);</p> <p><i>архітектура</i> – Будинок з химерами, Національний художній музей України (скульптор – І. Городецький, м. Київ), Полтавський історико-краєзнавчий музей (скульптор – В. Кричевський), «Собор Святого Сімейства», Будинок Міла (скульптор – А. Гауді,</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet. Ромашка Блума (запитання за змістом теми).</p>
---	--	--



<p>тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];  <b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];  <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];  логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>співвідносить</b> зміст художніх творів із історичним і соціокультурним</p>	<p>м. Барселона, Іспанія).</p> <p><b>Поль Верлен (1844–1896) «Осінь пісня».</b>  Поль Верлен – французький поет-символіст. Мотиви туги та смутку в поезії. Символ як основний засіб поетичного самовираження. Сугестія як художній засіб символістської поезії.  <b>ТЛ:</b> <i>символізм, сугестія.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Кар'єр «Портрет П. Верлена»; <i>скульптура</i> – бюст П. Верлена (скульптор – Н. Родо); <i>музика</i> – цикл пісень на вірші збірки П. Верлена «Пісні чистої любові» (композитор – Г. Форе).</p> <p><b>Олександр Олесь (1878–1944) «Чари ночі», «Коли б ми плакати могли...».</b>  Розповідь про поетичний доробок автора, особливості його індивідуального стилю. Риси неоромантизму й символізму в поезіях. Особливості їх художньої мови та віршової форми.  <b>ТЛ:</b> <i>неоромантизм, романс.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мурашко «Портрет дівчини в</p>	<p>Виразне читання творів.  Переказ прочитаного.  Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Цитатна характеристика.  Сенкан.  Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана.  Метод «Малюємо вірш».  Проектна робота.  Інсценізація епізодів драми.  Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж).  Перегляд документально-історичних, художніх фільмів, вистав.  Віртуальні екскурсії літературно-меморіальними музеями.  Написання есе.  Презентація власних віршів.</p>
--	--	---

<p>контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ</p>	<p>червоному капелюсі», І. Труш «Сосни на скелі», І. Марчук «Чари ночі»;</p> <p><i>музика</i> – романс «Чари ночі» (слова – Олександр Олесь, музика – В. Безкоровайний), «Коли б ми плакати могли» (слова – Олександр Олесь, музика – М. Бурмака).</p> <p><b>Михайло Коцюбинський (1864–1913) «На камені».</b></p> <p>Коротко про письменника. Крим у його творчості. Жанрові особливості новели «На камені». Риси імпресіонізму в творі, роль пейзажів. Прийоми розкриття внутрішнього світу героїв. Народні звичаї і традиції кримли, морально-етична проблематика новели.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>імпресіонізм, новела.</i></p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет М. Коцюбинського», А. Куїнджі «Берег моря. Крим», К. Богаєвський «Старий Крим», М. Глущенко «Сонце на морі»;</p> <p><i>музика</i> – українська народна пісня «На камені стою», кримськотатарська народна музика.</p> <p><b>Модерністське оновлення світового театру.</b></p>	
--	--	--

<p>2.3.1-1];  <b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];  <b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  <b>представляє</b> текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  <b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  <b>зіставляє</b> власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];  <b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-</p>	<p><i>Леся Українка (1871–1913) «Бояриня» (скорочено).</i>  Драматургія письменниці. «Бояриня» як зразок неоромантичної драми. Національна ідея, події української історії в її основі. Роль діалогів у композиції драматичної поеми. Характеристика дійових осіб. Особливості художньої мови та віршової форми.  <b>ТЛ:</b> <i>драматична поема.</i>  <b>МК:</b> <i>музика</i> – В. Кирейко «Бояриня» (опера);  <i>театр</i> – вистава «Бояриня».</p> <p><i>Джордж Бернард Шоу (1856–1950) «Пігмаліон» (скорочено).</i>  Дж. Б. Шоу – англійський драматург. Міфологічна основа комедії. Проблематика й художні особливості твору. Динамізм дії та парадоксальність як характерні ознаки творчості Б. Шоу. Еволюція образу Елайзи Дулітл. «Пігмаліон» як «драма ідей».  <b>ТЛ:</b> <i>інтелектуальна драма, драма ідей, парадокс.</i>  <b>МК:</b> <i>кіно</i> – х/ф «Моя прекрасна леді» (режисер – Дж. К'юкор, США);  <i>музика</i> – «Моя чарівна леді» (мюзикл,</p>	
--	---	--

<p>1];  <b>складає</b> та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>використовує</b> знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p>композитор – Ф. Лоу).  <b>ПЧ.</b> С. Малларме «Лірика».  П. Верлен «Лірика».  А. Рембо «Лірика».  М. Вороний «Блакитна панна», «Звір», «Зорі-очі», «Інфанта».  Леся Українка «Давня казка».  М. Зеров «Лірика».  С. Андрухович «Фелікс Австрія».  Б. Коломійчук «Готель «Велика Пруссія», «Експрес до Галіції».  Н. Довгопол «Шпигунки з притулку «Артеміда».</p>	
<b>ЛІТЕРАТУРА ПІЗНЬОГО МОДЕРНІЗМУ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом</p>	<p><b>Модерністські зрушення в європейській літературі ХХ століття.</b>  <i>Федеріко Гарсія Лорка (1898–1936)</i></p>	<p>Виразне читання творів.  Переказ прочитаного.  Виразне читання фрагментів художніх</p>

<p>навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>самостійно створює</b> конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];  <b>самостійно передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];  <b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні й мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];  <b>розпізнає</b> основні факти і судження</p>	<p><b>«Гітара».</b>  Лорка – іспанський поет. Глибокий символізм і яскрава образність модерністської лірики Ф. Г. Лорки. Фольклорні мотиви в творчості поета.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Мане «Іспанський гітарист», «Іспанський балет»; <i>музика</i> – М. Равель «Болеро».</p> <p><b>Особливості літературно-мистецького життя 1920-1940-х років в Україні (оглядово).</b>  <b>ТЛ:</b> <i>«Розстріляне Відродження», авангардизм.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бойчук «Урожай», «Українка», Д. Бурлюк «Карусель»; <i>музика</i> – проєкт «Тріумф слова» (пісні на слова поетів «Розстріляного Відродження», виконання – гурт «Гайдамаки»).</p> <p><b>Володимир Сосюра (1898–1965) «Так ніхто не кохав...», «Сад».</b>  Розповідь про письменника. Риси неоромантизму у віршах. Мотиви та пафос лірики. Особливості художньої мови та віршової форми.</p>	<p>творів (зокрема ланцюжком, вибіркоче, коментоване, по ролях).  Виразне читання напам'ять.  Виразне читання поетичних творів мовою оригіналу (за умови володіння мовою).  Порівняння текстів перекладу та оригіналу, варіантів перекладу/  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.  Аналітико-синтетична робота з текстом твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  Цитатна характеристика.  Сенкан або діаманта.  Сітка Елвермана.  Карти Пассаторе.  Проектна робота.  Створення медіаконтенту (авторське читання поезії у стилі сучасних запитів соціальних мереж).  Перегляд художнього фільму  Написання відгуку про перегляд/  Віртуальні екскурсії літературно-меморіальними музеями.</p>
---	--	---

<p>про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];  <b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];  <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];  логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження та увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою</p>	<p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Кричевський триптих «Життя. (Любов. Сім'я. Повернення)», Ч. І. «Любов», О. Шупляк «Закохані», М. Сергеев «Яблуні в цвіту», М. Беркос «У квітучому саду»;  <i>музика</i> – «Так ніхто не кохав» (слова – В. Сосюра, музика – І. Федірко), «Мені ти приснилась давно» (слова – В. Сосюра, музика – О. Моргаєнко).</p> <p><b>Іван Багряний (1906–1963)</b>  «Тигролови» (скорочено).  Життєпис і творчий шлях письменника. Історія написання та видання твору, автобіографічні події в основі сюжету. Характеристика образів-персонажів. Проблематика роману, риси неоромантизму.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до роману «Тигролови» (художник – Є. Харук);  <i>кіно</i> – х/ф «Тигролови» (режисер – Р. Синько).</p> <p><b>Національне відродження початку 1960-х років. Покоління шістдесятників (оглядово).</b>  <b>ТЛ:</b> <i>мистецькі генерації,</i></p>	<p>Написання есе.  Презентація власних віршів.</p>
--	--	--

<p>інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>співвідносить</b> зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  <b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  <b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];  <b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>характеризує</b> поведінку та причини</p>	<p><i>шістдесятники.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – А. Горська «Ескіз для мозаїки», «Карта України», «Птах щастя», «Козак Мамай», О. Заливаха «Розвинутий соціалізм», «Портрет Василя Стуса», «Пам'яті Алли Горської»;  <i>музика</i> – пісні на вірші поетів-шістдесятників (виконання – гурт «Хорея козацька»).</p> <p><i>Дмитро Павличко (1929–2023) «Ти зрікся мови рідної», «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...».</i>  Життєвий і творчий шлях. Патріотичні мотиви, антиімперські у творчості поета. Пісенна лірика. «Ти зрікся мови рідної...» – гнівне засудження національного відступництва. Образ рідної землі та доля людини у вірші «Два кольори». Мотив вірного кохання, що породжує красу мистецтва у вірші «Я стужився, мила, за тобою...».</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – М. Дмитренко «Дівчина в національному одязі», «Віра на Діброві», «Мелодія», О. Івахненко «Пам'ять води»;</p>	
---	--	--

<p>виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p>коментує власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p>використовує для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p>представляє текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p>створює на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p>зіставляє власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];</p> <p>виконує різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії</p>	<p>музика – «Два кольори» (слова – Д. Павличко, музика – О. Білаш).</p> <p><b>Володимир Підпалий (1936–1973)</b>  <b>«Тиха елегія», «Мамо, було, покличеш...», «Бачиш, між трав зелених...».</b></p> <p>Коротко про поета. Художня своєрідність «тихої поезії». Збірка «Золоті джемі». Досконале художнє втілення любові до життя, матері, Батьківщини, рідної природи.</p> <p><b>МК:</b> образотворче мистецтво – О. Шупляк «Батьківщина».</p> <p><b>Втілення ідей самовдосконалення та позитивного мислення в американській культурі XX-XXI століття.</b></p> <p><b>Річард Бах (народ. 1936) «Чайка Джонатан Лівінгстон» (скорочено).</b></p> <p>Р. Бах – сучасний американський письменник. «Чайка Джонатан Лівінгстон» як філософська повість-притча. Метафоричний зміст твору. Утвердження ідеї самовдосконалення і самопожертвування, прагнення до високої мети в образі чайки Джонатана.</p>	
---	---	--



<p>співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>складає</b> та оформлює власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];  <b>використовує</b> знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>	<p><b>ТЛ:</b> <i>повість-притча.</i>  <b>МК:</b> <i>кіно – х/ф «Чайка Джонатан Лівінгстон» (режисер – Г. Бартлет, США);</i>  <i>музика – саундтрек до х/ф «Чайка Джонатан Лівінгстон» (композитор – Н. Даймонд).</i></p> <p><b>ПЧ.</b> Т. Манн «Маріо і чарівник». Вітезслав Незвал «Лірика». У. Самчук «Юність Василя Шеремети». Ольга Мак «Бог вогню». Віра Вовк «Легенда про колоски». І. Драч «Балада про соняшник», «Балада про випрані штани», «Бабусенція», «Так, саме так», «Сонячний етюд». М. Вінграновський «Манюня», «Сіроманець». Гр. Тютюнник «Зав'язь». Б. Олійник «Сива ластівка», «Ринг», «Парубоцька балада». Л. Костенко «Чайка на крижині», «Крила». Н. Бічуя «Шпага Славка Беркути». З. Мензатюк «Як я руйнувала імперію». О. Захарченко «Хутір».</p>	
--	--	--

**ІЗ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Свідомо застосовує прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  
**відповідає** на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  
**формулює** уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  
**самостійно** передає за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];  
**окреслює** тематику й проблематику художнього твору для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  
**виявляє** важливі деталі почутого навчального матеріалу й художнього твору для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];  
**розпізнає** основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього

**Крим в українській літературі** (С. Руданський, Леся Українка, М. Коцюбинський, А. Кримський) (оглядово).  
**Суспільно-культурне життя кримськотатарського народу.**  
*Ісмаїл Гаспринський (1851–1914)* як лідер духовного відродження кримли на межі ХІХ–ХХ ст. Проблематика й художня майстерність оповідання-притчі «*Арслан-киз*».  
**МК:** *образотворче мистецтво* – І. Айвазовський «Кримський пейзаж», А. Куїнджі «Узбережжя моря», Ф. Захаров «Сонячний день у Гурзуфі», В. Гурін «Свіжий вітер», Т. Джус «Тиха бухта»;  
*музика* – А. Рефатов «Чора Батир» (опера), І. Бахшиш «П'ять варіацій на кримськотатарські народні мелодії», Е. Ізмайлов «Східна легенда».  
*Ервін Умеров (1938–2007) «Чорні ешелони».*  
 Коротко про письменника. Зображення боротьби кримли за свободу. Трагедія

Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.  
 Перегляд документальних фільмів про кримських татар.  
 Критичне читання художніх творів.  
 Виразне читання ключових епізодів твору (за умови володіння кримськотатарською мовою – мовою оригіналу)  
 Переказ прочитаного від імені головного героя.  
 Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи/кластеру/метаплану.  
 Проектна робота.  
 Створення медіаконтенту (відгуку за прочитаним твором).  
 Перегляд художніх фільмів.  
 Віртуальна екскурсія.  
 Створення власних віршів про Крим.

<p>тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];  <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача (адресата) важливих деталей, зокрема художніх, почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.5.3-1];  логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з тексту для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художнього твору [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом,</p>	<p>депортації через призму долі родини кримців. Засоби психологізму у творенні характерів героїв оповідання.  <b>МК:</b> кіно – х/ф «Хайтарма» (режисер – А. Сеїтаблаєв, Україна), «Чужа молитва» (режисер – А. Сеїтаблаєв, Україна), «Додому» (режисер – Н. Алієв, Україна).  <b>ПЧ.</b> Е. Умеров «Самотність». Антологія «Кримський інжир». Антологія «Крим, який ми любимо».</p>	
---	--	--

світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  
**коментує** та обґрунтовує актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];  
**характеризує** поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];  
**коментує** власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття текст [9 МОВ 2.3.2-1];  
**використовує** для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  
**представляє** текстову інформацію з одного або кількох джерел,

<p>комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];</p> <p><b>створює</b> на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];</p> <p><b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії в різних ситуаціях спілкування[9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p><b>використовує</b> знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи</p> <p>художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p><b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення</p>		
---	--	--

власного стилю мовлення. [9 МОВ 4.2.4-1].		
<b>ПАНОРАМА СУЧАСНОЇ ПОЕЗІЇ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1]; <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2]; <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4]; самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1]; <b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1]; <b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p>	<p><b>Постмодернізм і метамодернізм як провідні мистецькі напрями ХХІ століття.</b> Своєрідність сучасної української та зарубіжної поезії (оглядово).  <b>ТЛ:</b> <i>постмодернізм, метамодернізм.</i>  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Е. Уорхолл «Мерилін», М. Ксут. «День за днем» (із серії портретів-колажів), А. Савадов «Футбол», В. Франчук «Не стало людей, тільки душі...», М. Паладіно «Аврора», А. Криволап «Кінь. Вечір», І. Марчук «Доли», «Абстракція», Я. Яновський «Дідо», О. Ройтбург «Прощавай, Караваджо!», О. Мась «DRIVE 9», С. Поярков «Технічна назва», О. Петрова «Перлинні пані», З. Базилевич «Біля будинку»; <i>скульптура</i> – Ж. Тенглі «Фатаморгана (Метагармонія IV)», А. Капур «Хмарні ворота», Дж. Кунс «Молекула», О. Пінчук «Риба», «Подорож зі слонами», Н. Білик «Дощ»; <i>архітектура</i> – музей сучасного мистецтва Соломона Гуггенхайма</p>	<p>Структурування вивченого у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи, скетч-нотаток.  Групова взаємодія із оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.  Виразне читання поетичних творів.  Мелодекламація віршів.  Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, художніх символів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи.  Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана.  Мінідиспут за мотивами поезії.  Метод «Алфавіт».  Метод «Грунування».  Карти Пассаторе.  Сітка Елвермана.  Підготовка власної добірки улюблених віршів із «Поезії Вільних».  Написання есе на тему: «Дім там, де ти».  Презентація власних поезій.</p>

<p><b>обґрунтовує</b> зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];</p> <p><b>визначає</b> достовірність, новизну, несуперечливість інформації, відповідність своїм переконанням, поглядам [9 МОВ 1.5.1-2];</p> <p><b>дослухається</b> до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації [9 МОВ 1.5.1-6];</p> <p><b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];</p> <p><b>комунікує</b>, визнаючи право на</p>	<p>(архітектор – Ф. Ллойд Райт, м. Більбао, Іспанія), кампус Фріста (архітектор – Р. Вентурі, Принсетонський університет, США), «Танцюючий будинок» (архітектор – Ф. Гері, м. Прага, Чехія), Гронінгенський музей (архітектор – А. Мендіні, м. Гронінген, Нідерланди).</p> <p><b>Боб Ділан</b> (народ. 1941). «<b>Лиш вітер тобі відповідь</b>», «<b>Часи, вони ж міняються</b>». Розповідь про культового американського співака й поета. Громадянська лірика як втілення ідей свободи і прав людини. Риси постмодернізму у творах митця.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>рок-поезія</i>.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – Б. Ділан «Автопортрет»; <i>музика</i> – «Blowing In The Wind» («Лиш вітер тобі відповідь») (слова – Б. Ділан, виконання – Е. Преслі); <i>кіно</i> – х/ф «Rolling Thunder Revue: Історія Боба Ділана» (режисер – М. Скорсезе, США).</p> <p><b>Олександр Ірванець</b> (народ. 1961) Поезії з циклу «<b>Уроки класики</b>» (одна-дві поезії за вибором учителя/вчительки). Коротко про письменника. Іронічність у</p>	<p>Виразне читання поетичних творів. Мелодекламація віршів. Аналітико-синтетична робота з текстом (визначення мотиву, особливостей композиції, художніх символів, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної мапи. Парна або індивідуальна реалізація методу запитань Квінтіліана. Мінідиспут. Метод «Алфавіт». Метод «Гронування». Карти Пассаторе. Сітка Елвермана. Структурування вивченого з ТЛ у вигляді таблиці-опори, схеми, ментальної мапи. Створення ілюстрацій до творів/графічних символів/художніх трактувань. Створення власної добірки улюблених</p>
--	--	---

<p>існування іншої думки, з дотриманням принципів етики спілкування, норм літературної вимови [9 МОВ 1.6.1-2];</p> <p><b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];</p> <p><b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9 МОВ 1.8.4-1];</p> <p><b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];</p> <p><b>співвідносить</b> зміст художніх творів із історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];</p> <p><b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];</p> <p><b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби,</p>	<p>зображенні реалій життя. Образ ліричного героя, його світосприймання. Риси постмодерністського стилю у творах.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – А. Савадов, Г. Сенченко «Печаль Клеопатри», О. Ройтбурд «Сковорода», О. Голосій «Муза».</p> <p><b>Поезія з війни</b> (за вибором <i>учителя/учительки</i>). Російське вторгнення в Україну та героїчний опір українського народ загарбникам. Злет мистецької творчості в умовах війни. Провідні мотиви й образи сучасної антивоєнної поезії.</p> <p><b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – І. Потапенко «Хроніки з підвалу», О. Шупляк «ЗСУ», Ю. Журавель (цикл «Сториця»);</p> <p><i>музика</i> – «Україна переможе» (слова і музика – О. Пономарьов), «Жовто-блакитне серце» (слова, музика – А. Пивоваров), «Піднімем разом неньку-Україну» (слова – О. Печора, музика – А. Супрун).</p> <p><b>ПЧ.</b> Ч. Мілош «Пісенька про кінець світу».</p>	<p>поезій з «Поезії Вільних»</p> <p>Написання есе на тему: «Дім там, де ти».</p> <p>Написання власних поезій.</p>
--	---	---



<p>ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];</p> <p><b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>характеризує</b> поведінку та причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];</p> <p><b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];</p> <p><b>обстоює</b> власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною й надійною, аргументує</p>	<p>Л. Ферлінгетті «Вічно безглуздий ризик».</p> <p>Ш. Гіні «Поезія».</p> <p>К. Клеметс «Дотик».</p> <p>Л. Глік «Колискова», «Одісеєве рішення».</p> <p>Ю. Андрухович «Листи в Україну».</p> <p>О. Ірванець «Мій хрест».</p> <p>Ю. Іздрик «Меланхолії».</p> <p>С. Жадан «Життя Марії».</p> <p>М. Кіяновська «Бабин Яр. Голосами».</p> <p>М. Савка «Оптика Бога».</p>	
---	---	--

вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];  
**представляє** текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];  
**створює** на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];  
**зіставляє** власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];  
**обстоює** власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];  
**виконує** різні ролі в груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  
**складає й оформлює** власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];

<p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
<p><b>СУЧАСНА МОЛОДІЖНА ПРОЗА</b></p>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1];  <b>відповідає</b> на запитання за змістом навчального матеріалу [9 МОВ 1.1.2-1];  <b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх текстів, ідейно-тематичні й естетичні особливості, зв'язок текстів із певною добою, творчістю митця [9 МОВ 1.1.2-2];  <b>формулює</b> уточнювальні запитання для розуміння навчальної теми [9 МОВ 1.1.2-4];  <b>вирізняє</b> невербальні засоби, які</p>	<p><b>Своєрідність сучасної молодіжної прози:</b> теми та жанри <i>(оглядово)</i>.  <b>Олександр Михед</b> <i>(народ. 1988)</i>  <b>«Котик, Півник, Шафка»</b> <i>(скорочено)</i>.  Коротко про письменника. Показ у повісті жаху війни та героїзму українського народу в боротьбі з російськими загарбниками. Реальне і казкове у творі. Прийоми індивідуалізації, розкриття характерів головних героїв. Ідея збереження «сімейного всесвіту», традицій, пам'яті роду, надії на переможне і щасливе майбутнє України.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> –</p>	<p>Групова взаємодія із оформленням результатів роботи у застосунку Padlet.  Оформлення схем/таблиць/ нотаток щодо тем і жанрів, особливостей сучасної української молодіжної прози.  Переказ ключових епізодів художніх творів.  Створення асоціативної хмаринки за тематикою творів.  Аналітико-синтетична робота з текстом (бесіда за змістом твору визначення теми, ідеї, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів, мистецький контекст), зокрема й у форматі ментальної</p>

<p>сприяють розумінню не вираженого вербально змісту повідомлення [9 МОВ 1.1.3-1];</p> <p><b>самостійно</b> створює конспект, тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати [9 МОВ 1.2.2-1];</p> <p>самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];</p> <p><b>окреслює</b> тематику й проблематику художніх творів для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>виявляє</b> важливі деталі почутого навчального матеріалу та художніх творів для ілюстрування власного його розуміння [9 МОВ 1.4.1-2];</p> <p><b>аналізує</b> стильові, жанрові, естетичні та мовні особливості художніх текстів [9 МОВ 1.4.3-1];</p> <p><b>розпізнає</b> основні факти і судження про них, вирізняє авторські інтерпретації, розуміє аргументацію, коментує підтекст почутого повідомлення (зокрема художнього</p>	<p>ілюстрації до повісті «Котик, Півник, Шафка» (художниця – Є. Полосіна).</p> <p><b>Оксана Думанська</b> (народ. 1951) <b>«Школярка з передмістя»</b> (скорочено). Коротко про письменницю. Тема школи в щоденнику головної героїні. Родинні цінності та проблеми сучасності в повісті. Взаємини різних поколінь та формування характеру дівчини. <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – ілюстрації до повісті «Школярка з передмістя» (художниця – О. Микула).</p> <p><b>Йоанна Ягелло</b> (народ. 1974) <b>«Зелені мартенси»</b>. Йоанна Ягелло – сучасна польська письменниця. Проблематику її творів для молоді. Тема дорослішання, взаємин батьків і дітей у повісті. Психологізм у розкритті характеру головного героя. Мова твору. <b>МК:</b> <i>музика</i> – «Eleanor Rigby» (виконання – «The Beatles»), «Кактус» (виконання – BOVSKA).</p> <p><b>Ніл Гейман</b> (народ. 1960) <b>«Кораліна»</b> (скорочено). Ніл Гейман – сучасний британський</p>	<p>мапи/кластеру/метаплану. Цитатна характеристика героїв. Кола Вена. Метод «Алфавіт». Сенкан/діаманта. Кроссенс. Метод «РАФТ». Актуалізація проблем у творах через моделювання життєвих ситуацій. Мінідиспут. Літературний (цитатний) диктант. Проектна робота. Створення мапи мандрівки. Створення постерів/акаунтів у соціальних мережах/резюме про письменників/письменниць. Написання уривку художнього твору в стилі щоденника. Написання власного тревелогу. Написання есе за проблемами, порушеними у вивчених художніх творах.</p>
--	---	---

<p>тексту, медіатексту) [9 МОВ 1.4.6-1];  <b>коментує</b> інформацію (зокрема частково неповну), сприйняту з одного чи кількох джерел [9 МОВ 1.5.1-1];  <b>дослухається</b> до інших думок, демонструючи готовність до зміни власної позиції за умови отримання достатньої аргументації [9 МОВ 1.5.1-6];  <b>характеризує</b> роль, виражальні можливості та вплив на слухача важливих деталей, зокрема художніх [9 МОВ 1.5.3-1];  логічно і послідовно <b>презентує</b> в доцільній жанровій формі власні погляди, ідеї, переконання, підкріплюючи їх аргументами та наводячи доречні приклади із власного або суспільно-історичного досвіду [9 МОВ 1.6.1-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>коментує</b> особливості вираження емоційного стану на основі аналізу художніх творів для розвитку власного емоційного інтелекту [9</p>	<p>письменник-фантаст. Думки письменника про залежність майбутнього від читання книжок. Морально-етична проблематика фантастичної повісті «Кораліна», елементи реального та фантастичного у творі. Образ головної героїні, її дорослішання. Художні особливості твору, риси індивідуального авторського стилю в ньому.  <b>МК:</b> <i>образотворче мистецтво</i> – П. Крег Рассел «Кораліна» (комікс);  <i>музика</i> – Дж. Вайзмен «Кораліна» (пісня), М.- Е. Тернеджа «Кораліна» (опера).  <b>Дара Корній</b> (народ. 1970) «Гонимарник» (скорочено).  Коротко про письменницю. Українська міфологія та магія в основі творчого задуму й композиції роману-фентезі. Романтична історія про кохання. Боротьба головної героїні за щастя у протистоянні добра і зла.  <b>ТЛ:</b> <i>міське фентезі</i>.  <b>МК:</b> <i>музика</i> – «Аліна» (слова – К. Москалець, музика – В. Морозов), «Я придумую світ, щоб прокинутись в ньому» (слова – О. Стасик, музика –</p>	
--	--	--

<p>МОВ 1.8.4-1];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>використовує</b> різні складники тексту (рубрикацію, заголовки тощо) для оптимізації роботи з текстовою інформацією [9 МОВ 2.1.2-1];  <b>співвідносить</b> зміст сприйнятого тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) з історичним і соціокультурним контекстом, світоглядною позицією автора [9 МОВ 2.1.3-1];  <b>коментує</b> та <b>обґрунтовує</b> актуальність порушених в одному чи кількох текстах (зокрема художніх текстах, медіатекстах) проблем з урахуванням власного досвіду та культурно-історичного контексту [9 МОВ 2.2.1-1];  <b>розмежовує</b> в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті) фактичну інформацію, суб'єктивні судження та прихований підтекст, наводить аргументи для спростування або підтвердження суджень, коментує підтекст, наводить приклади з особистого та</p>	<p>В. Якимець), «Сядеш у поїзд» (слова – М. Чапінська, музика – С. Краєвський), «Хто так тихо прийшов, невідомий» (слова – В. Чумак, музика – М. Бурмака).</p> <p><b>Макс Кідрук</b> (народ. 1984) «Мексиканські хроніки» (скорочено).  Коротко про письменника. Змалювання мандрівки до екзотичної країни як втілення мрії оповідача. Жанрові особливості твору. Образ автора та риси метамодернізму в романі.  <b>ТЛ:</b> <i>тревелог</i>.  <b>МК:</b> <i>кіно</i> –д/ф «Світ навиворіт» (Випуск 11 «Українці в Мексиці та життя мексиканських ковбоїв Чарро. Латинська Америка», режисер – Д. Комаров).</p> <p><b>ПЧ.</b> Філіп Пулман «Книга Пилу».  Ю. Гордер «Помаранчева дівчинка».  Б. Космовська «Буба», «Буба: мертвий сезон», «Позолочена рибка».  Лорі Голс Андерсон «Говори».  Ніл Гейман «Зоряний пил».  Емілі Локгард «Ми були брехунами».  С. Гридін «Сапери», «Не такий».  Й. Ягелло «Кава з кардамоном», «Шоколад із чилі», «Тирамісу з полуницями».</p>	
---	--	--

<p>суспільного досвіду [9 МОВ 2.2.2-1];  <b>поєднує</b> подану в різні способи інформацію з кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), гіпертекстів у цифровому середовищі [9 МОВ 2.2.5-1];  <b>розпізнає</b> в художніх текстах зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю [9 МОВ 2.2.6-2];  <b>характеризує</b> взаємозумовленість елементів змісту (зокрема теоретико-літературні поняття), структури й мовного оформлення творів, зважаючи на культурно-історичний контекст, естетичний та ціннісний потенціал [9 МОВ 2.2.6-1];  <b>формулює</b> логічні та послідовні висновки на основі аналізу структурно-змістової єдності та інтерпретації кількох прочитаних текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) [9 МОВ 2.2.7-1];  <b>коментує</b> власні почуття під час читання тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і враження від прочитаного, аналізує вплив виражальних засобів на емоційно-</p>	<p>О. Рижко «Знає тільки Мару».  Катаріна Соломун «Виставлю тебе на Фейсбук».  Володимир Аренев «Душниця», «Порох із драконових кісток», «Дитя песиголовців».  Н. Дев'ятко «Скарби Примарних островів».  Н. Довгопол «Привиди готелю «Едельвейс»».  Н. Матолінець «Варта у грі».  О. Русіна «Абрикоси зацвітають уночі».  А. Шавлач «Пампуха».  З. Заг «Дівчина Онлайн».  Дара Корній, Тала Владмирова «Крила кольору хмар».  В. Гранецька, А. Нікуліна, М. Однорог «Дім, у котрому заблукав час».</p>	
--	--	--

естетичне сприйняття тексту [9 МОВ 2.3.2-1];

**обстоює** власну думку про роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті [9 МОВ 2.4.4-1];

**використовує** для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];

**представляє** текстову інформацію з одного або кількох джерел, комбінуючи різні способи й засоби візуалізації змісту [9 МОВ 2.6.1-2];

**створює** на основі вивченого навчального матеріалу власний або колективний медійний продукт [9 МОВ 2.7.2-1];

**зіставляє** власну думку, зафіксовану в письмовій формі, із думкою інших осіб [9 МОВ 3.1.2-2];

**обстоює** власну позицію щодо порушеної проблеми, аналізуючи й узагальнюючи різні погляди та ідеї [9 МОВ 3.1.2-3];

**виконує** різні ролі у груповій



<p>онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p><b>складає</b> та <b>оформлює</b> власні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) різних типів, стилів і жанрів відповідно до усталених словотвірних, лексичних, орфографічних, граматичних, пунктуаційних і стилістичних норм [9 МОВ 3.1.4-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];</p> <p><b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
<b>ЛІТЕРАТУРА РІДНОГО КРАЮ</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно <b>складає</b> і <b>комонує</b> складний план, створює конспект,</p>	<p><b>Художні твори літератури рідного краю</b> (за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць).</p>	<p>Аналітико-синтетична робота з текстом художнього твору (бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, особливостей композиції, сюжету,</p>

<p>тези почутого, дає характеристику персонажів літературного твору, доцільно використовуючи цитати, скорочення, умовні позначення, символи тощо [9 МОВ 1.2.2-1];  <b>окреслює</b> тематику і проблематику почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];  <b>обґрунтовує</b> зв'язок почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) із власним та суспільно-історичним досвідом (підтримує діалог «читач – текст – автор») для оптимізації власної діяльності, зокрема в нових обставинах, прийняття рішень у різних ситуаціях [9 МОВ 1.4.5-1];  <b>доречно використовує</b> цитати з текстів для підтвердження й увиразнення власних поглядів, ідей, переконань [9 МОВ 1.6.1-3];  <b>застосовує</b> різні види критичного читання художніх творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.1.1-1];  <b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх</p>	<p>Ознайомлення з творами письменників/письменниць рідного краю, тематично спорідненими із вивченими художніми текстами.  <b>МК:</b> твори мистецтва рідного краю.</p>	<p>жанру, художніх засобів, мистецький контекст).  Створення буктрейлера/відео рекомендації про прочитану книжку.  Проектна робота.  Створення сайту/сторінок у соціальних мережах/wiki матеріалів про письменників/письменниць рідного краю (під керівництвом учителя/вчительки).  Відвідування літературно-меморіальних музеїв.  Зустрічі/онлайн конференції з сучасними письменниками/письменницями.  Написання листів-відгуків про прочитані художні твори.  Конференція-обговорення прочитаного.</p>
--	--	---

творів літератури рідного краю [9 МОВ 2.2.7-1];

**характеризує** поведінку й причини виникнення емоційного стану літературних персонажів, коментує їх вчинки та висловлювання [9 МОВ 2.3.1-1];

**обговорює** з іншими особами свої читацькі вподобання і звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];

**обговорює** з іншими особами свої читацькі вподобання, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];

**створює** самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];

**виконує** різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних

<p>ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];  <b>використовує</b> знання про системність мовних явищ для вдосконалення власного мовлення [9 МОВ 4.1.1-2];  творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1];  <b>досліджує</b> власне мовлення, аналізує основні риси авторського стилю тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) для вдосконалення власного стилю мовлення [9 МОВ 4.2.4-1].</p>		
<b>НАЙЦІКАВІШЕ З ЛІТЕРАТУРНИХ НОВИНОК</b>		
<p>Свідомо <b>застосовує</b> прийоми активного слухання [9 МОВ 1.1.1-1]; самостійно <b>передає</b> за допомогою різних способів і засобів візуалізації власне розуміння почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), структуруючи інформацію [9 МОВ 1.2.3-1];  <b>окреслює</b> тематику й проблематику почутої інформації про нові твори</p>	<p>Художні твори сучасної української та зарубіжної літератур <i>(за вибором учителя/вчительки та учнів/учениць)</i>.  <b>МК:</b> твори сучасного українського та зарубіжного мистецтва.</p>	<p>Створення візуального постера/презентації/інтерактивної платформи про прочитаний твір сучасної української та зарубіжної літератури.  Конференція-обговорення прочитаного.</p>

<p>української літератури для подальшої інтерпретації [9 МОВ 1.4.1-1];</p> <p><b>використовує</b> для виконання завдань текстові/медіатекстові джерела, інформацію з яких вважає достовірною та надійною, аргументує вибір таких джерел [9 МОВ 2.5.1-1];</p> <p><b>обговорює</b> з іншими особами свої читацькі вподобання й звички, наводячи приклади, аргументи, презентує прочитаний літературний твір у різний спосіб з урахуванням власного читацького досвіду [9 МОВ 2.5.2-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1];</p> <p>творчо <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
<p><b>УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИВЧЕНОГО</b></p>		

<p><b>Відповідає</b> на запитання щодо вивченого навчального матеріалу та змісту художніх творів, акцентуючи увагу на важливих деталях [9 МОВ 1.1.2-1];</p> <p><b>обговорює</b> актуальність, жанрово-родову належність художніх творів, зв'язок тексту з певною добою, творчістю митців [9 МОВ 1.1.2-2];</p> <p><b>формулює</b> логічні й послідовні висновки на основі аналізу й інтерпретації прочитаних художніх текстів [9 МОВ 2.2.7-1];</p> <p><b>використовує</b> різні ресурси, зокрема цифрові, для розширення кола читацьких інтересів, демонструючи навички критичного мислення [9 МОВ 2.5.3-1];</p> <p><b>передає</b> зміст вивченого, узагальнюючи, доповнюючи словесно інформацію [9 МОВ 2.6.1-1];</p> <p><b>створює</b> самостійно тексти, використовує різні форми їх презентації для досягнення відповідної комунікативної мети [9 МОВ 3.1.5-1];</p> <p><b>виконує</b> різні ролі у груповій онлайн-комунікації, обирає потрібні</p>	<p>Текстуально вивчені та самостійно прочитані художні твори. Узагальнення та систематизація вивченого навчального матеріалу.</p> <p><b>ТЛ:</b> <i>повторення вивчених понять теорії літератури.</i></p>	<p>Виконання тестових завдань і діагностувальних робіт за групами навчальних результатів.</p> <p>Дискусія «Як сформувати власний читацький смак?»</p> <p>Літературні конкурси, вікторини.</p> <p>Захист творчих проєктів.</p> <p>Обговорення літератури для читання влітку.</p>
---	--	---

<p>стратегії співпраці в різних ситуаціях спілкування [9 МОВ 3.2.2-1]; <b>використовує</b> мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів нестандартні рішення, виявляючи художньо-образне, асоціативне мислення [9 МОВ 4.2.1-1].</p>		
---	--	--